

Opinnäytetyö AMK

Sosionomi

2019

Niina Reponen & Pauliina Saari

VARSINAIS-SUOMEN JÄRJESTÖJEN LASTENSUOJELUPALVELUT KARTALLA

– Palveluohjauksen väline lastensuojeluun

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Sosionomi

2019 | 44 sivua, 6 liitesivua

Niina Reponen & Pauliina Saari

VARSINAIS-SUOMEN LASTENSUOJELUJÄRJESTÖJEN PALVELUT KARTALLA

Palveluohjauksen väline lastensuojeluun

Tässä raportissa kuvaamme kehittämishankettamme, jonka tavoitteena oli selkeyttää ja jäsentää Varsinais-Suomen alueen pirstaleista lastensuojelupalvelujen ja -järjestöjen toimintakenttää ja sitä kautta tukea tuotoksen kohderyhmää heitä tukevien palveluiden piiriin hakeutumisessa sekä toimia kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä tukevana välineenä. Kokosimme tekemiemme kyselyiden ja muun selvitystyön pohjalta alueellisesti jaotellut palvelukartat alueen järjestöjen tarjoamista lastensuojelupalveluista.

Toimeksiantajanamme toimi Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry ja yhteyshenkilönämme toimi järjestön koordinaattori Anna Rantasuo. Tehtävänäimme oli siis koota Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:lle palvelukartta kaikista Varsinais-Suomessa toimivista järjestöistä, jotka tarjoavat avohuollon, sijaishuollon tai jälkihuollon palveluita sekä ennaltaehkäiseviä lastensuojelupalveluita. Kehittämishankkeemme aloitimme syksyllä 2018 ja se kesti toukokuuhun 2019.

Kehittämistyömme teoreettinen viitekehys käsittelee järjestöjen toimintaa palvelujärjestelmässä, lastensuojelupalveluita ja palveluohjausta. Tämän raportin tavoitteena on perustella kehittämistyön tarvetta ja palveluohjauksen merkitystä. Erittelemme myös käyttämiämme menetelmiä ja kehittämishankkeen vaiheita sekä arvioimme kehittämistyötämme.

ASIASANAT:

Lastensuojelu, palveluohjaus, järjestö

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Bachelor of social services

2019 | 44 pages, 6 pages in appendices

Niina Reponen & Pauliina Saari

ORGANIZATIONS PROVIDING CHILD WELFARE SERVICES TO THE MAP

Tool for case management in child protection services

In this report we describe our development project. The goal of the project was to clarify and structure the fragmented field of child welfare services and organizations in Finland Proper. Through this our aim was to support the target group of our project's end product in seeking supportive services and the cooperation between municipalities and voluntary sector. Based on our surveys and other investigation, we collected regionally divided service maps that portrays the child welfare services offered by organizations.

Our client was Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry and our contact person was the coordinator of the organization, Anna Rantasuo. Our task was to put together a service map that portrays all the organizations in Finland Proper that offer open welfare, foster care or aftercare services and preventative child welfare services. Our development project started in the fall of 2018 and lasted until May 2019.

The theoretical framework of our development project concerns the operation of organizations in the service system, child welfare services and guidance to services. The goal of this report is to argue for the need of development work and for the meaning of guidance to services. Also, we analyze the methods we used and stages of the development project, as well as assess our developmental work.

KEYWORDS:

Child protection, case management, organization

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT	8
2.1 Kehittämistyön tarve	8
2.2 Toimeksiantajan esittely	10
2.3 Kehittämistyön tavoite ja tehtävä	11
3 LASTENSUOJELUJÄRJESTÖJEN MAAILMA	13
3.1 Yhteistyö lastensuojelujärjestöjen toimintakentällä	13
3.2 Lastensuojelun prosessi	16
3.3 Järjestöt lastensuojelupalveluiden tarjoajina	17
4 PALVELUOHJAUS KÄYTÄNNÖSSÄ	19
4.1 Mitä palveluohjaus on	19
4.2 Mihin palveluohjausta tarvitaan	20
4.3 Palveluohjauksen tapoja	21
5 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS	26
5.1 Kehittämistyön määrittely	26
5.2 Kehittämismenetelmät ja tiedonkeruu	27
5.3 Prosessin vaiheet	28
6 TUOTOKSEN SYNTYMINEN JA ESITTELY	33
6.1 Tuotoksen syntyminen	33
6.2 Palvelukarttojen sisältö	34
7 AMMATILLINEN POHDINTA	36
7.1 Ammatillinen kasvu prosessin aikana	36
7.2 Prosessin arviointi	39
7.3 Kehittämistyön jatkumahdollisuudet	40
LÄHTEET	42

LIITTEET

- Liite 1. Alueelliset palvelukartat
- Liite 2. Webropol-kysely kuntiin
- Liite 3. Webropol-kysely järjestöihin

KUVAT

- Kuva 1. Tukihenkilötoiminnan palvelukartta 23

TAULUKOT

- Taulukko 1. Kehittämistyön aikataulu 31

1 JOHDANTO

Pohjoismaisessa hyvinvointivaltiomallissa julkisella vallalla on suurin vastuu hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kulttuuri- ja koulutuspalveluiden järjestämisestä. Suomessa toimii kuitenkin myös vahva kansalaisyhteiskunta, jonka tehtävänä on tukea julkista sektoria, sillä julkisen sektorin resurssit eivät yksin riitä siihen, että nämä palvelut saadaan tuotettua. Etenkin sosiaali- ja terveyspalvelut kuormittavat kovasti julkista sektoria ja muutosta sosiaali- ja terveyspalveluihin on odotettu pitkään. Tavoitteena olisikin, että ihmiset pääsisivät oikeiden palveluiden pariin oikeaan aikaan ja että siirtyminen palvelusta toiseen sekä avun löytäminen olisi helpompaa.

Tämä koskee myös hyvin paljon lastensuojelupalveluita. Monet lastensuojelun asiakkaat ovat asiakkuutensa aikana tekemisissä useiden eri työntekijöiden ja palveluntuottajien kanssa. Tilanteen kuormittavuutta lisää ennestään se, ettei asiakasta tai hänen perhettään osata ohjata heti oikeiden palveluiden pariin, ja jokaisen työntekijän kanssa tilanne täytyy käydä uudestaan läpi. Olisikin toivottavaa, että tietoisuus alueen lastensuojelupalveluiden tarjoajista olisi hyvä, yhteistyö eri toimijoiden välillä toimisi sujuvasti ja että palveluohjauksessa olisi käytössä kattavia välineitä.

Kehittämistyönämme olemme tehneet Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:lle kaikista Varsinais-Suomen alueella toimivista lastensuojelujärjestöistä alueellisesti jaotellut palvelukartat palveluohjaukseen tekemämme selvitystyön perusteella. Tavoitteenamme oli selkeyttää moninaisten Varsinais-Suomessa toimivien lastensuojelutyötä tekevien järjestöjen toimintakenttää ja helpottaa palveluiden löytymistä sekä palveluiden pariin ohjaamista. Toimeksiantajan kanssa käytyjen dialogisten keskusteluiden lisäksi muun tiedonhankinnan suoritimme Webropol-kyselyillä ja puhelinhaastatteluilla sekä Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöiltä että muilta Varsinais-Suomen alueella toimivilta lastensuojelutyötä tekevilta järjestöiltä. Keräämästämme aineistosta koostimme neljä erilaista alueen palvelukarttaa eli Salon seudun, Turun seudun, Loimaan seudun sekä Vakka-Suomen palvelukartat, joiden tarkoitus on toimia palveluohjauksen välineenä Varsinais-Suomen alueella.

Opinnäytetyöprosessia oli helppo alkaa tekemään henkilökohtaisen kiinnostuksemme sekä toimeksiantajan kiinnostuksen ja saamamme tuen pohjalta. Prosessimme alkuvaiheissa vielä kaavailtu Sosiaali- ja terveysalan uudistus sekä hallituksen

kärkihanke Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma olivat myös opinnäytetyömme prosessin taustalla, koska halusimme pyrkiä parantamaan palveluiden pariin pääsemistä ja etenkin selkeyttää ja tukea yhteistyötä lastensuojelupalveluita tarjoavien järjestöjen välillä. Vaikka Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry on koonnut monia palvelukarttoja jäsenjärjestöistään, ei tällaista koko Varsinais-Suomen kattavaa kartoitusta ole muista kuin jäsenjärjestöistä tehty.

Kuvaamme tässä opinnäytetyön raportissa teoreettisia viitekehyksiä työmme taustalla, kehittämistyön prosessia sekä prosessissa käyttämiämme tiedonhankinta- ja kehittämismenetelmiä. Pohdimme ja arvioimme myös tuotosta ja oppimistamme. Aloitamme tämän raportin esittelemällä kehittämistyömme lähtökohtia, sen tarvetta ja tavoitetta sekä esittelemme toimeksiantajamme. Kolmannessa pääluvussa esittelemme järjestömaailmaa lastensuojelun näkökulmasta ja kansalaisyhteiskunnan periaatteita sekä moniammatillista yhteistyötä. Neljännessä luvussa kerromme palveluohjauksesta, sen tarpeesta ja palveluohjauksen mahdollisista välineistä.

Opinnäytetyöraporttimme viidennessä luvussa esittelemme opinnäytetyöprosessimme vaiheita ja käyttämiämme menetelmiä sekä määrittelemme kehittämistyön. Kuudennessa luvussa kerromme prosessistamme, menetelmien käytöstä ja siitä, miten tuotoksemme on käytännössä syntynyt. Lopullisen tuotoksemme esittelemme seitsemännessä luvussa. Viimeisessä eli kahdeksannessa luvussa pohdimme ja arvioimme työskentelyämme sosionomin kompetensseihin peilaten ja mietimme tuotoksemme tulevaisuutta.

2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kehittämistyön tarve

Vaikka sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus kaatuikin tänä keväänä, ovat sosiaali- ja terveyspalvelut silti suurten muutosten äärellä tulevaisuudessa. Muutosta sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanteeseen on toivottu jo pitkään, sillä palveluissa on todettu olevan sellaisia toimintatapoja, jotka aiheuttavat pitkiä jonoja ja suuria kustannuksia yhteiskunnalle. Tavoitteena olisikin, että palveluiden hoitaminen ja palvelusta toiseen siirtyminen olisi aikaisempaa helpompaa ja että yhteistyö sosiaali- ja terveyspalveluiden välillä toimisi moitteettomasti. (Valtioneuvosto 2018.)

Näitä tavoitteita palvelee myös hallituksen kärkihanke, Lapsi- ja perhepalveluiden – muutosohjelma. LAPE-ohjelmassa olennaista on se, että palvelut pyritään tuomaan perheiden lähelle ja ammattikeskeisyydestä siirrytään perhelähtöisyyteen. Ihanteellista olisi, että eri alojen ammattilaiset toimisivat yhdessä koko perheen tukemiseksi. (STM 2019.) Varsinais-Suomessa LAPE-muutoksesta on vastannut Lupa auttaa-hanke. Myös yksi tärkeimmistä toimeksiantajamme tavoitteista on lastensuojelukentän yhteistyön kehittäminen järjestöjen sekä järjestöjen ja kuntien välillä (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry, 2019).

Sekalainen palvelu- ja tukijärjestelmä näkyy muun muassa perheiltä saadussa palautteessa. Suuri osa perheistä kokee, että he eivät tiedä, kuka heitä auttaa, tai mihin tahoon missäkin tilanteessa tulisi ottaa yhteyttä, eikä palvelua saada oikeaan aikaan tai juuri silloin kun sitä tarvittaisi. Monet perheet kulkevat palvelusta toiseen ja ovat tekemisissä hyvin monien työntekijöiden kanssa. Jokaisen työntekijän kanssa työskentely alkaa aina alusta ja asiakas joutuu moneen kertaan kertomaan tarinaansa. Vanhemmat toivoisivat parempaa tiedon siirtymistä eri toimijoiden välillä ja ennen kaikkea parempaa ohjeistamista, esimerkiksi tarkkaa tietoa siitä, mistä apua voi hakea. (Kärkkäinen ym. 2018, 32-33.)

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöjä tavatessamme ja muiden opiskeluprojektien yhteydessä olemme kuulleet, että Varsinais-Suomen alueella on aika sekalainen kenttä järjestöjä, jotka tarjoavat lastensuojelupalveluita. Tämä on tullut ilmi myös Anna Rantasuon kanssa käymistämme keskusteluista. Rantasuon mukaan Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöt on kartoitettu kattavasti ja

niistä on tehty monia palvelukarttoja (Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry 2019), mutta on monia muita järjestöjä, jotka eivät jäsenjärjestöihin kuulu, ja näin ollen ovat palvelukarttojen ulkopuolella. Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry myös kehittää ja ylläpitää sähköistä hakupalvelua, Hakulaaria, josta ammattilaiset löytävät lapsille, nuorille ja lapsiperheille suunnatun järjestöjen toiminnan ja palvelut (Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry). Sieltäkin löytyy kuitenkin vain jäsenjärjestöjen palvelut. Keskusteluissamme on käynyt myös ilmi, että joidenkin järjestöjen kohdalla on myös epäselvää, millä alueilla mitkään toimivat, sillä esimerkiksi joillakin pääasiassa pääkaupunkiseudulla toimivilla järjestöillä on toimintaa myös Varsinais-Suomessa.

Tutustuessamme marraskuussa Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöjen toimintaan Lastensuojelun järjestömessuilla viesti lähes kaikilta jäsenjärjestöiltä oli selkeä - tällaiselle selvitystyölle olisi tarvetta, koska järjestökenttä on niin hajanainen, eivätkä asiakkaat aina päädy, etenkin suoraan, oikean palvelun piiriin. Monet toimijat messuilla olivat opinnäytetyöstämme erittäin kiinnostuneita, ja tarjosivat meille tukea ja neuvoja. Olemme myös itse työssämme lastensuojelun parissa havainneet työyhteisöissä käymissämme keskusteluissa, että tällaisesta kehittämistyöstä olisi hyötyä, eikä monellakaan työntekijällä yksityisellä tai julkisella puolella ole tietoa kaikista mahdollisista palveluista tai palveluntarjoajista. Kun järjestelmä on hajanainen, eikä oikeiden palveluiden pariin osata ohjata, voidaan olla tilanteessa, jossa asiakkaalla on monia eri asiakkuuksia, mutta kellään ei ole kokonaiskuvaa hänen tilanteestaan tai käyttämistään palveluista (Suomen palveluohjausyhdistys 2019). Tietous alan muista palveluntarjoajista myös lisää ymmärrystä esimerkiksi lastensuojelujärjestöjen toimintaa kohtaan ja helpottaa yhteistyötä toimijoiden välillä.

Monien järjestöjen palvelut täydentävät yksityisen ja julkisen sektorin lastensuojelupalveluita. Mitä enemmän eri toimijoita alalla tunnetaan ja ymmärretään, sitä helpompi asiakkaita on ohjata oikeiden palveluiden piiriin ja oikeaan aikaan. Tarvitaan myös monien eri alojen asiantuntijoita ja yhteistyötä toimijoiden välillä, jotta lastensuojelun asiakkaat saisivat parhaan mahdollisen tuen ja avun. Kattavasta selvityksestä ja hyvistä palveluohjauksen välineistä olisi hyötyä alan ammattilaisten ja asiakkaiden lisäksi myös muun muassa valmistuville sosionomeille ja muille tuleville sosiaalialan ammattilaisille.

2.2 Toimeksiantajan esittely

Toimeksiantajamme Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry toimii lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työskentelevien järjestöjen alueellisena asiantuntija- ja yhteistyöjärjestönä. Toimeksiantajamme vaikuttaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin Varsinais-Suomen alueella tuottamalla ja jakamalla tietoa sekä esimerkiksi osallistumalla erilaisiin keskusteluihin, työryhmiin ja verkostoihin. Myös kuntien ja järjestöjen välisen sekä järjestöjen keskinäisen yhteistyön aktiivinen edistäminen on keskeinen osa Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n toimintaa. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019.)

Tällä hetkellä Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöjä on kolmekymmentäkahdeksan. Jäsenjärjestöksi haluava järjestö hakee itse jäsenyyttä kirjallisella hakemuksella, jonka Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n hallitus joko hylkää tai hyväksyy. Jäseneksi voi hakea mikä tahansa rekisteröity yhdistys, säätiö tai muu oikeuskelpoinen yhteisö, joka Varsinais-Suomen alueella pyrkii parantamaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019.) Jäsenjärjestöjen määrä elää koko ajan. Jo opinnäytetyöprosessimme aikana on uusia järjestöjä tullut jäsenjärjestöksi ja yksi järjestö on myös joutunut lopettamaan jäsenyytensä.

Järjestö tekee alueen lastensuojelujärjestöjen työtä tunnetuksi mm. palvelukarttojen, Hakulaari.fi-palvelun ja Lastensuojelun järjestömessujen avulla – järjestön tavoitteena on luoda tiiviimpi turvaverkko kaikille maakunnan lapsille, nuorille ja lapsiperheille toimivan yhteistyön ja laajempien kumppanuuksien kautta. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry tekee myös jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökuntiensa kanssa kehittämistyötä, sekä tarjoaa jäsenjärjestöille koulutusta ja mahdollisuuksia oman osaamisen jakamiseen linkittämällä eri järjestöjä yhteen. Esimerkiksi tällä hetkellä Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n ja jäsenjärjestöjen yhteinen Järjestöt on the Road –hanke vie järjestöjen palveluita ja tarjoamaa neuvontaa maakunnan eri alueille, kuten Kemiöön, Laitilaan, Uuteenkaupunkiin ja Turun eri alueille. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019.)

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry palvelee myös Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa LAPEa. LAPEn tavoitteina ovat nykyistä lapsi- ja perhelähtoisemmät, vaikutus- ja kustannustehokkaammat ja luontevammin yhteen sovitettut palvelut sekä

toimintakulttuurin uudistaminen. Muutosohjelmassa etusijalla ovat lapsen etu ja vanhemmuuden tuki. Peruspalveluja vahvistetaan ja siirretään painopistettä erityisesti kohti ehkäiseviä palveluita ja varhaista tukea. (THL 2019.)

Toimeksiantajamme toimii myös yhtenä JärjestöSotehanke 113:sta vastaavana tahona. Kyseessä on varsinaissuomalaisten sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yhteinen hanke, jonka tarkoituksena oli vahvistaa järjestöjen roolia osana tulevaa sotealuetta ja maakuntaa. Hankkeen tavoitteena oli varmistaa järjestöjen mukana olo sote- ja maakuntavalmistelussa, ja että peruskuntatasolla kansalaisjärjestötoiminnan edellytykset ovat turvattuja jatkossakin. Hankkeen avulla lisätään järjestöjen yhteistyön lisäksi muutosvalmiutta. Vaikka sote- ja maakuntauudistus suunnitellussa muodossa kaatuivat, sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus on tulevaisuudessa välttämätön, jotta sosiaali- ja terveyspalvelut voidaan turvata yhdenvertaisesti ja kustannustehokkaasti kaikille väestön ikärakenteen muuttuessa nopeasti. Hankkeen etenemisen myötä sosiaali- ja terveysalan järjestöt tulevat toimimaan vielä aiempaakin vahvemmin asiakkaiden äänenä, kokemuksien esiin tuojina sekä asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden vahvistajina. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019.)

2.3 Kehittämistyön tavoite ja tehtävä

Kehittämistyömme tavoite on selkeyttää ja jäsentää Varsinais-Suomen alueen pirstaleista lastensuojelupalvelujen ja -järjestöjen toimintakenttää ja sitä kautta tukea tuotoksen kohderyhmää heitä tukevien palveluiden piiriin hakeutumisessa sekä toimia kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä tukevana välineenä. Työmme on myös tarkoitus helpottaa eri lastensuojelujärjestöjen palveluiden löytymistä ja lisätä niistä tietoutta palveluohjauksen välineenä. Kehittämistyömme on tarkoitus palvella kohderyhmäänsä, eli erityisesti Varsinais-Suomen alueella lastensuojelun asiakkaina olevia lapsia, nuoria ja heidän läheisiään, sekä heidän kanssaan työskenteleviä ammattilaisia. Tämän lisäksi kehittämistyöstämme voi olla hyötyä sosiaalialan opiskelijoille. Lopputuotoksemme syvin tarkoitus onkin palvella niin asiakkaita, ammattilaisia, kuin opiskelijoitakin. Toivomme myös, että tulevaisuudessa tekemäämme palveluohjauksen välinettä päivitetäisiin joko Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n tai esimerkiksi sosiaalialan opiskelijoiden toimesta ja siksi

sen onkin hyvä olla sähköisessä muodossa. Järjestökenttä ja etenkin erilaiset hankkeet voivat olla lyhytikäisiä, jonka takia säännöllistä päivittämistä kaivataan.

Kehittämistehtävämme on Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:lle tehty palvelukartta kaikista Varsinais-Suomessa toimivista järjestöistä, jotka tarjoavat avohuollon, sijaishuollon tai jälkihuollon palveluita sekä ennaltaehkäiseviä lastensuojelupalveluita. Lastensuojelupalvelut määrittelemme lastensuojelulain ja Lastensuojelun Keskusliiton laatiman määritelmän perusteella. Esimerkiksi Lastensuojelun Keskusliiton määritelmän mukaan lastensuojelujärjestönä voitaisiin pitää mitä vain lastensuojelun parissa työskentelevää ja alan kehittämistä edistävää rekisteröityä säätiötä, yhdistystä tai muuta oikeuskelpoista yhteisöä (Lastensuojelun Keskusliitto 2019). Määritelmä on siis hyvin laaja ja annammekin työssä painoarvoa sille, kokevatko järjestöt itse olevansa lastensuojelujärjestöjä ja järjestöt pääsevät itse määrittelemään toimintaansa prosessissamme. Tutustumme jokaisen järjestön toimintaan ja tarkastamme heidän tarjoamansa palvelut esimerkiksi henkilökohtaisesti käymällä paikan päällä tutustumassa järjestöjen toimintaan.

Lopputuotoksen muotoon pääsevät vaikuttamaan sekä Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry sekä kaikki järjestöt, joiden tietoja tai palveluita palvelukartassa esitellään. Järjestöt pääsevät vaikuttamaan lopputuotokseen vastaamalla kyselyihimme ja lisäksi teemme haastatteluja sekä käymme keskusteluja Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:llä asiaan liittyen. Kehittämämme palveluohjauksen väline tulee olemaan sekä paperisena että sähköisenä versiona, jota on helppo päivittää tulevaisuudessa. Palvelukartassa esitellyiltä järjestöiltä kysytään lupaa esittelyyn ja heiltä kysytään, haluavatko he itse tuotoksen käyttöönsä. He pääsevät myös vaikuttamaan Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n kanssa siihen missä muodossa lopputuotos on.

3 LASTENSUOJELUJÄRJESTÖJEN MAAILMA

3.1 Yhteistyö lastensuojelujärjestöjen toimintakentällä

Suomalainen kansalaisyhteiskunta koostuu kansalaistoiminnasta, järjestötoiminnasta, kirkkokunnista ja uskonnollisista järjestöistä, ammattiyhdistystoiminnasta, puolueista, osuustoiminnasta, säätiöistä sekä vapaasta sivistystyöstä. Kaikkea tätä voidaan nimittää kolmanneksi sektoriksi. Kansalaistoiminta ja järjestötoiminta ovat osa kansalaisyhteiskuntaa ympäri maailman. Ne muodostavat Suomessa merkitykseltään kansalaisyhteiskunnan keskiön. (Kansalaisyhteiskunta 2019.) Kansalaistoiminnassa tärkeää on se, että toiminta on yhteiskunnalle hyödyllistä yhteisöllistä toimintaa yhteiseksi hyväksi. Suurin osa kansalaistoiminnasta tapahtuu kansalaisjärjestöissä, kuten lastensuojelujärjestöissä. (Harju 2003,12.)

Kun kansalaisyhteiskunnan käsitettä käytetään, on kyse kansalaisten omaehtoisen toiminnan ja yhteiskunnan yksityisen alueen korostamisesta. Kansalaisyhteiskunnan toimijoita ovat siis yksilöt, perhe, vapaaehtoistyön toimijat, järjestöt ja yritykset. (Ilvonen ym. 2005, 6.) Kansalaisyhteiskunnassa yksilöt haluavat omien etujen lisäksi edistää myös yhteisiä päämääriä. Tämän takia monet ihmiset toimivat erilaisissa järjestöissä. Kansalaisjärjestöjen tehtävänä on koota yhteen ihmisiä, jotka haluavat ajaa yhteisesti tärkeiksi koettuja asioita. Suuri osa kansalaisjärjestöistä syntyy tarpeesta löytää vastauksia haasteisiin ja ongelmiin, joita esimerkiksi yhteiskunnan kehitys tuo mukanaan. Kansalaisjärjestöt ajavat jäsentensä ja kohderyhmänsä oikeuksia ja intressejä. Suomessa on verrattuna vahva kansalaisyhteiskunta ja perustellusti Suomea pidetäänkin yhdistysten luvattuna maana. (Ilvonen ym. 2005, 81.)

Harjun (2003) mukaan kolmas sektori tarkoittaa kansalaisten omia sekä itse muodostamia ja johtamia järjestäytyneitä toimijoita. Nämä järjestäytyneet yhdistykset toimivat julkisen ja yksityisen sektorin, eli valtion ja kuntien sekä yritysten, rinnalla kolmantena sektorina. Pohjoismaissa kansalaisyhteiskunnan rooli onkin ollut julkisen sektorin tukeminen (Savikuja 2003, 124). Suomessa kolmannelle sektorille tyypillistä on yleishyödyllisyys, voittoa tavoittelemattomuus sekä eettisyys. Myös yhteisöllisyys, riippumattomuus, solidaarisuus, vapaaehtoisuus ja joustavuus ovat tärkeitä arvoja kolmannella sektorilla. (Harju 2003, 15.)

Järjestö on rekisteröimätön tai rekisteröity yhdistys, jonka toimintaa ohjaavat tietyt säännöt ja normit. Se toimii yhteisesti päätetyn yhteisen hyvän eteen tietyllä alueella tai valtakunnallisesti. Järjestö ja yhdistys eroavat siten, että yhdistys on paikallisesti toimiva seura, joka koostuu henkilöjäsenistä. Järjestö taas on valtakunnallinen toimija, jonka jäsenet ovat yhdistyksiä, liittoja ja piirejä. (Harju 2003, 11-12.) Suomessa termejä yhdistys ja järjestö käytetään kuitenkin yleensä rinnakkain.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt antavat myös yksityishenkilöille mahdollisuuden osallistua yhteiskuntaan. Usein yksityishenkilöt, joilla on ollut esimerkiksi päihdeongelma, ovat myös olleet perustamassa päihdehuollosta vastaavia järjestöjä. Sosiaali- ja terveysalanjärjestöjen tärkein tehtävä on työskennellä kyseisen ongelman tai sen aiheuttaman identiteettikriisin parissa. Äkillisen muutoksen kohdatessa identiteetin etsintä korostuu, ja tällöin on tärkeää, että ihmisellä on tukea ja ympäristö, jossa näitä ajatuksia voi työstää. Tähän kolmas sektori onkin luonnollinen ympäristö. (Möttönen & Niemelä 2005, 70-74.)

Kansalaisaktiivisuus tuottaa yhteiskunnalle sosiaalista pääomaa. Kirjailija ja neurologi Markku T. Hyypän mukaan toimiva kansalaisyhteiskunta vähentää sosiaali- ja terveyshuollon kuluja ja kasvattaa sosiaalista pääomaa. Hänen mukaansa Suomen kaltainen hyvinvointivaltio tarvitsee toimiakseen kansalaistoimintaa. Sosiaalisella pääomalla on positiivisia vaikutuksia toimintakykyyn, terveyteen ja sosiaalisuuteen. (Möttönen & Niemelä 2005, 67-72.)

Kunnat ostavat järjestöiltä monia palveluita, kuten esimerkiksi lastensuojelupalveluja. Monille palveluntuottajille on tarvetta, sillä kunnat eivät pysty tarjoamaan kaikkia palveluita itse ja resurssipula etenkin julkisella sektorilla on suuri. (Harju 2003, 183-184.) Kunnat ostavat palveluita myös monilta yksityisiltä palveluntuottajilta, ja kaikkia näitä kolmea sektoria eli julkista, yksityistä sekä kolmatta sektoria ja niiden yhteistyötä tarvitaan kaikkien palveluiden turvaamiseksi.

Kuntien palvelut toimivat usein sektoroituneesti ja jäykästi perinteisen kunnan organisoinnin ja tuottamisvastuun mukaisesti. On otettava huomioon, että useiden asiakkaiden haasteet koskettavat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sektoria, että esimerkiksi Kelan ja valtion sosiaaliturvaetuuksia, ja näiden yhteisasiakkaiden moninaisia ongelmia ei yksittäinen työntekijä pysty yksin ratkaisemaan. Esimerkiksi perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen välinen yhteistyö on elintärkeää. (Hänninen 2007, 12).

Sosiaalialalla yhteistyön merkitys korostuu erityisen paljon kuntien sekä järjestöjen välillä. Kunta on vaihdanta- ja yhteistyösuhteessa ympäristönsä, mukaan lukien järjestöjen kanssa. Tässä verkostossa ja toimintaympäristössä kunnan tulisi toimia voimien kokoajana ja vuorovaikutuksen edistäjänä. Eri toimijoiden tavoitteita tulisi pyrkiä hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla; yhteistyön kautta pystytään käymään myös haastavien ongelmien kimppuun. Verkosto yksinään ei sinänsä ratkaise ongelmia, vaan luo toimintaedellytyksiä. Ratkaisevaa onkin, miten yhteistyöverkosto toimii. (Seppälä 2011, 48).

Yhteistyö on nyt muutostilassa olevassa yhteiskunnassa niin sektorien kuin eri alojen toimijoidenkin välillä tärkeää. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja palveluiden yksinkertaistamista asiakkaalle tavoiteltiin edellisen hallituksen kärkihankkeissa, kuten lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa ja esimerkiksi Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n toiminnassa. Jotta joka suunnasta tuleva tuki palvelisi asiakasta, tulee palveluiden tarjoajilla olla yhteiset päämäärät asiakkaan auttamiseksi. Moniammatillisuudessa tärkeää onkin osapuolten tasavertaisen asiantuntijaroolin tunnistaminen sekä toisten toimijoiden ammattitaidon ja erityisosaamisen kunnioittaminen (Virtanen 1999, 112).

Moniammatillisuutta pidetään eräänlaisena sateenvarjokäsitteenä, joka sisältää monia eri ilmiöitä. Moniammatillisuuden lähtökohta on yhteistyössä, mitä tarvitaan esimerkiksi asiakkaan päivittäisten ongelmien selvittämisessä, mutta myös hallinnollisissa ratkaisuissa ja strategisessa suunnittelussa. Moniammatillisuus tuo yhteistyöhön monia eri näkökulmia ja monenlaista erilaista osaamista. Sosiaali- ja terveystieteiden asiakastyössä moniammatillisessa yhteistyössä työskentelevät eri asiantuntijat, ja asiakas pyritään huomioimaan kokonaisuutena, monista eri näkökulmista. Työskentelyn moniammatillisessa yhteistyössä tulee tapahtua yhteisen päämäärän hyväksi, yhteisesti sovitulla toimintaperiaatteilla ja toimenpiteillä. (Isoherranen 2005, 13-14.)

Asiakaslähtöisyys, tiedon ja eri näkökulmien kokoaminen yhteen, vuorovaikutustietoinen yhteistyö, rajojen ylitykset sekä verkostojen huomioiminen ovat moniammatillisessa yhteistyössä korostuvia käytännön näkökulmia. Yhteistyön lähtökohta on aina asiakas, joka pyritään huomioimaan kokonaisvaltaisesti joka näkökulmasta. Edellytys tälle on se, että jokainen asiantuntija tuo oman osaamisensa, tietonsa ja näkökulmansa tiimiin. Vuorovaikutustietoisella yhteistyöllä tarkoitetaan vuorovaikutuksen merkityksen tunnistamista ja siihen vaikuttamista. Tärkeää on löytää

sopiva vuorovaikutus tiimiin. Rajojen ylityksillä tarkoitetaan niin organisaatioiden, yhteisöjen kuin roolienkin ylityksiä asiakaslähtöisesti ja joustavasti työskennellessä. Verkostotyöllä tarkoitetaan toimintaperiaatetta ottaa koko asiakkaan sosiaalinen verkosto huomioon kaikissa tilanteissa. (Isoherranen 2005, 14-16.)

Moniammatillisuus on ollut myös olennainen osa Lapsi- ja perhepalveluiden uudistusta. LAPE-hankkeessa kehitetyt perhekeskukset pyrkivät yhdistämään palveluita niin, että perheet löytävät tarvitsemansa palvelut samasta paikasta. Perhekeskuksiin sijoitetaan neuvolapalvelut, kotipalvelu, perhetyö, lapsioikeudelliset palvelut, varhaiskasvatuksen sekä järjestöjen ja seurakuntien työn. Tärkein asia onkin, että perhekeskus tuo moniammatillista apua ja tukea lähelle perheitä. Perhekeskuksen palveluiden lisäksi perheitä tukee erityispalveluiden jalkautuva työ ja konsultaatiomahdollisuudet. Palveluohjaamalla perhekeskuksissa asiakas pääsee helpommin moniammatillisen tuen piiriin. (STM 2018.)

3.2 Lastensuojelun prosessi

Lastensuojelu käsitetään laajasti lasten suojeluksi. Se ei ole ainoastaan lastensuojeluviranomaisten toimintaa, vaan se nähdään myös muita viranomaisia sekä kansalaisia koskettavana asiana. Lastensuojelulla on kolme perustehtävää: lasten yleisiin kasvuoloihin vaikuttaminen, vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä ja varsinainen lasten suojelutehtävä. (THL 2018.)

Lastensuojelusta säädetään lastensuojelulaissa, jonka tarkoitus on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. (Lastensuojelulaki 13.4.2007/417). Lastensuojelulain perustana toimivat myös ihmisoikeudet ja erityisesti lasten oikeudet. Lapsen oikeuksista on säädetty Suomen perustuslaissa. Suomea sitovat Euroopan ihmisoikeussopimus ja YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus. Niissä veloitetaan lapsen edun asettamiseen etusijalle kaikessa viranomaistoiminnassa. (STM 2019.)

Lastensuojelun piiriin kuuluvat ennaltaehkäisevät lastensuojelupalvelut sekä avo- sijais- ja jälkihuollon palvelut. Kunta on velvollinen järjestämään lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja edistämiseksi sekä vanhemmuuden tukemiseksi ennaltaehkäisevää lastensuojelua. Ennaltaehkäisevää lastensuojelua löytyy myös muiden kunnan palveluiden piiristä; ennaltaehkäiseviä palveluita ovat esimerkiksi

äitiys- ja perheneuvolassa, päivähoidossa ja opetuksessa annettava erityinen tuki silloin, kun lapsi ei ole lastensuojelun asiakkaana. (Lastensuojelulaki 12.2.2010/88)

Avohuollon tukitoimenpiteiden osalta etusijalla ovat aina palvelut, jotka mahdollistavat lapsen asumisen omassa kodissaan. Avohuollon tukitoimenpiteitä ovat esimerkiksi taloudellinen tuki lapsen koulunkäyntiin tai harrastuksiin, tehostettu perhetyö ja perhekuntoutus. Myös perhehoito ja laitoshuolto voivat toimia avohuollon tukitoimenpiteinä, kyse on silloin kuitenkin aina väliaikaisesta hoitomuodosta. (Lastensuojelulaki 30.12.2014/1302)

Sijaishuoltoa puolestaan on huostaanotetun tai kiireellisesti sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestäminen kodin ulkopuolella. (Lastensuojelulaki 12.2.2010/88) Sijaishuolto voidaan järjestää perhehoitona (sukulaissijaisperheessä, muussa sijaisperheessä tai ammatillisessa perhekodissa), tai laitoshuoltona (mm. Lastenkodit, laitosluvan saaneet perhekodit, SOS-lapsikylät, nuorisokodit ja koulukodit.) (Pesäpuu ry 2009, 20.)

Jälkihuollon tarkoituksena on tukea huostaanotettua lasta tai nuorta, hänen vanhempiaan ja huoltajiaan sekä sijaisperhettä sijoituksen päättymisen jälkeen. Jälkihuollon piiriin kuuluu mm. taloudellinen tukeminen, asunnon järjestäminen, koulutuksen sekä harrastusten tukeminen ja terapiapalvelut. (Pesäpuu ry 2009,21.) Jälkihuollosta vastaa lapsen huostaanottaneen kunnan sosiaalihuollosta vastaava toimielin. (Lastensuojelulaki 75 §)

Tukea tarvitseva perhe ja lapsi voivat olla sosiaalihuollon tai lastensuojelun asiakkaita, ja saada siis sosiaalihuolto- tai lastensuojelulain mukaisia palveluita. Lapsi ei tarvitse lastensuojelun asiakkuutta hyötyäkseen sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista. Sosiaalihuollon asiakkuus on aina vapaaehtoista. Jos lapsen ja perheen tilanne taas vaatii tuekseen lastensuojelun apua, alkaa lapsella lastensuojelun asiakkuus. Jos palvelutarpeen arvion tai lastensuojelun tarpeen selvityksen perusteella työntekijöille syntyy huoli lapsen tilanteesta, lastensuojelun asiakkuus voidaan aloittaa myös tilanteessa, jossa lapsi itse tai vanhemmat eivät koe sitä tarpeelliseksi. (Lastensuojeluinfo 2019.)

3.3 Järjestöt lastensuojelupalveluiden tarjoajina

Lastensuojelun Keskusliiton sääntöjen mukaan heidän jäsenekseen voidaan hyväksyä lastensuojelun parissa työskentelevä ja alan kehittämistä edistävä rekisteröity säätiö, yhdistys tai muu oikeuskelpoinen yhteisö, jonka toiminta keskittyy kokonaisuudessaan koko maahan tai jompaankumpaan kielialueeseen. Jäseneksi voidaan hyväksyä myös mainittua kapeammalla alueella toimiva rekisteröity yhdistys, säätiö tai muu yhteisö, jos sen toiminnalla on lastensuojelun saralla yleistä merkitystä. (Lastensuojelun Keskusliitto 2019). Kuvauksen perusteella lastensuojelujärjestön kuvaus on varsin laaja, joka tekee haastavaksi rajauksen vetämisen lastensuojelujärjestöjen ja muiden sosiaalialan järjestöjen välille.

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry hyväksyy jäsenjärjestöiksi ja näin ollen määrittelee lastensuojelujärjestöksi kaikki rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut oikeuskelpoiset yhteisöt, jotka edistävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia Varsinais-Suomen alueella (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt 2019). Osa järjestöistä määrittelee selkeästi itsensä verkkosivuillaan lastensuojelujärjestöiksi, tai ovat selkeästi lokeroitavissa lastensuojelujärjestöiksi tarjoamiensa palveluiden perusteella. Varsinais-Suomessa toimii kuitenkin suuri määrä järjestöjä, jotka eivät määrittele itseään lastensuojelujärjestöiksi, mutta tarjoavat palveluita joko ennaltaehkäisevien palveluiden, avo-, sijais- tai jälkihuollon parista. Järjestöt tarjoavat myös esimerkiksi mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville monipuolisesti palveluita, kuten vertaisryhmiä. Palvelut eivät siis välttämättä ole suoranaisesti lapsille tai nuorille suunnattuja, mutta vanhempien hyvinvoinnin ja vanhemmuuden tukemisen kautta vaikuttavat lapsiin positiivisesti ja lastensuojelupalveluiden tarvetta ehkäisevästi, jolloin voidaan puhua ennaltaehkäisevistä lastensuojelupalveluista.

Erityisen haasteen järjestön lastensuojelujärjestöksi määrittelemiseen tuokin lastensuojelun ennaltaehkäisevä puoli. Kunnan palveluista puhuttaessa ennaltaehkäisevällä lastensuojelulla tarkoitetaan kaikkia niitä toimia perus- ja erityispalveluissa, joilla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. (THL 2019.) Kunnan palveluista puhuttaessa ennaltaehkäisevä lastensuojelu käsittää siis esimerkiksi varhaiskasvatuksen, neuvolan ja peruskoulun palvelut. Järjestömaailmassa ennaltaehkäisevää lastensuojelua kuitenkin toteutetaan niin moninaisilla tavoilla, että rajan vetäminen lastensuojelujärjestöiden ja muiden sosiaalialan järjestöjen välille on haastavaa.

Kaikista Suomen sosiaali- ja terveysjärjestöistä lastensuojelujärjestöt ovat kolmanneksi suurin toimiala neljäntoista prosentin osuudella. Sitä suurempia toimialoja ovat kansanterveysjärjestöt ja vammaisjärjestöt. Päihdejärjestöjen osuus kaikista Suomen sosiaali- ja terveysjärjestöistä on lähes yhtä suuri kuin lastensuojelujärjestöillä. Nuorisjärjestöjen osuus on vain neljä prosenttia. (Suomen sosiaali- ja terveys ry 2015.)

4 PALVELUOHJAUS KÄYTÄNNÖSSÄ

4.1 Mitä palveluohjaus on

Palveluohjauksen käsitteellä kuvataan niitä toimenpiteitä ja toimintoja, joiden kautta asiakkaan ja palveluohjaajan yhteistyönä suunnitellaan, organisoidaan ja sovitetaan yhteen palveluja, joita asiakas ja hänen lähipiirinsä tarvitsevat nykyisessä elämäntilanteessaan elämönhallintansa tukemiseen. Palveluista muodostetaan asiantuntijoiden ja apua tarvitsevan ihmisen välille tarkoituksenmukainen palvelukokonaisuus, joka perustuu asiakkaan tarpeisiin ja palvelujärjestelmän toimintamahdollisuuksiin. (Hänninen 2007, 13.)

Palveluohjaus käsitteenä on kattokäsite, eräänlainen sateenvarjo, jonka alle mahtuvat erilaiset palveluohjauksen työotteet, asiakkaat ja heidän tarpeensa, auttavat tahot tukimuotoineen ja palveluineen sekä palveluita tuottavat tahot. (Hänninen 2007, 14.) Suomessa on vallalla käsitys siitä, että palveluohjaukseen perustuvia työotteita on kolmenlaisia: neuvonta ja/ tai ohjaus, palveluohjauksellinen työote sekä yksilökohtainen palveluohjaus. Nämä eritasoiset työotteet eroavat toisistaan selkeästi omina kokonaisuuksinaan sen mukaan, miten monipuolista ja intensiivistä työntekijän ja asiakkaan välinen vuorovaikutus ja yhteistyö on. (Hänninen 2007, 14.)

Palveluohjaus muotoutuu erikseen jokaisen asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti, ja voi saman asiakkaan kohdalla vaihdella asiakkuuden eri vaiheiden aikana. Jokaisella palveluohjauksen tasolla pyritään kuitenkin samaan lopputulokseen: asiakkaan itsenäiseen selviytymiseen ja siten palveluohjauksen tarpeettomaksi tekemiseen. (Hyppönen 2012, 26.) Palveluohjauksen ensimmäinen taso koostuu neuvonnasta ja ohjauksesta, jossa perehdytään asiakkaan ongelmaan tai etsitään yhdessä vastausta selvästi rajattuun kysymykseen. Tällä niin sanotulla ensimmäisellä tasolla palveluohjauksen ei ole tarkoitus olla terapeutista tai kuntouttavaa, ja asiakkuus voi jäädä lyhytaikaiseksikin. (Hyppönen 2012, 26.)

Palveluohjauksellisen työotteen käyttämistä voidaan luonnehtia niin sanotulla toisella tasolla tapahtuvaksi palveluohjaukseksi. Tällä tasolla palveluohjausta voidaan toteuttaa varsinaisen työn ohella työmenetelmänä. Menetelmä perustuu asiakkaan voimavarakeskeisyyteen, ja palveluohjaaja varmistaa ja koordinoi asiakkaan tarvitsemia palveluita, jos pelkkä neuvonta ei asiakkaalle riitä. (Hyppönen 2012, 27.)

Asiakkaalla ollessa monenlaisia tuen tarpeita tai esimerkiksi toimintakyvyn ollessa heikentynyt, käytetään niin sanottua kolmannen tason intensiivistä ja henkilökohtaista palveluohjausta. Tällöin palveluohjaaja voi esimerkiksi mennä asiakkaan kotiin, ja toiminta on tiivistä asiakkaan kanssa yhdessä tapahtuvaa tarvittavien palveluiden suunnittelemista. Palveluohjaaja järjestää palvelut, seuraa tilanteen kehittymistä ja tarkkailee palveluiden laatua. (Hyppönen 2012, 28.)

Palveluohjauksen tärkeimpiä elementtejä ovat palveluohjaajan ja asiakkaan välinen kohtaaminen ja heidän välilleen muodostuva luottamuksellinen suhde. Tässä ammatillisessa suhteessa on kyse luottamuksellisuuden lisäksi tasavertaisuudesta, vastavuoroisuudesta, yhteistyön ja vuorovaikutuksen jatkuvuudesta ja elämönhallinnan tukemisesta. Aidon kohtaamisen osatekijät rakentavat pohjan avoimelle dialogille. Dialogisuus tarkoittaa läsnäoloa, avointa kommunikaatiota ja vastauksien etsimistä yhdessä. (Hänninen 2007, 12.) Dialogisuudella tarkoitetaan siis kahden täysivaltaisen osallistujan vuorovaikutusta ja kommunikointia. Dialogisessa vuorovaikutussuhteessa osapuolet kohtelevat toisiaan tasavertaisina kumppaneina, ja kunnioittavat toistensa toimijuutta ja määräysvaltaa omaan elämäänsä. Sosiaalialalla dialogisuuden koetaan olevan ihanteellinen tapa kohdata toinen ihminen, ja siihen asiakkaan ja työntekijän tulisi pyrkiä yhdessä. (Enberg-Viljakainen & Holopainen 2013, 10.) Dialogisuus onkin onnistuneen palveluohjauksen kulmakivi ja lähtökohta asiakaslähtöiselle työskentelylle.

4.2 Mihin palveluohjausta tarvitaan

Palveluohjauksen syvin tarkoitus on keskittyä löytämään asiakkaan voimavarat ja pyrkiä ohjaamaan hänet niitä parhaiten tukevien palveluiden äärelle. (THL 2019). Kunkin asiakkaan tarpeen mukaan räätälöidään työtavat, tavoitteet ja niihin pääsemiseksi tarvittavat tukimuodot ja palvelut. (Hänninen 2007, 11.) Palveluohjausta tarvitaan sosiaalialalla, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita monipuolisesti tarvitsevat asiakkaat saavat heille kohdistetut palvelut niin sanotusti ”yhdeksi luukulta”. Palveluohjausta onkin kehitetty erityisesti poistamaan palvelujärjestelmän pirstaleisuutta ja sektorikeskeisyydestä johtuvia haittoja. (Hänninen 2007, 3.)

Palveluohjauksen paikkaa palvelujärjestelmässä perustellaankin sen asiakaslähtöisyydellä ja palveluiden hajanaisuutta paikkaavalla tehtävällä. Useista ongelmista yhtä aikaa kärsivällä asiakkaalla on usein lukuisia eri tahoja, joiden välille vastuu arjen eri osien sujumisesta jakautuu. Yksikään näistä tahoista ei kuitenkaan

kanna kokonaisvastuuta tai kohtaa asiakasta kokonaisuutena. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat jakautuneet erityisosaamisen ja asiantuntijuuden mukaisesti yksiköihin, jotka hoitavat sitä asiakkaan elämän osa-alueita, johon ovat erikoistuneet. Asiakkaan ongelmat ovat kuitenkin usein epämääräisiä ja sanoittamattomia etenkin silloin kun asiakkaalla on useampia haasteita. Tällaisilla täsmällisillä palveluilla ei voida vastata asiakkaan vaikeasti hahmotettaviin ongelmien kasaumiin. (Suomen Palveluohjausyhdistys 2019.)

Erityisosaaminen hyödyttää useita asiakkaita, mutta useiden palveluiden samanaikaisen tarpeen omaavat asiakkaat saattavat jäädä kohtaamatta kokonaisvaltaisesti. Erityisesti elämänhallinnan haasteista kärsivillä asiakkailla saattaa olla vaikeuksia sitoutua säännölliseen työskentelyyn pitkäjänteisesti. Tällaisilla asiakkailla on monesti suurin tarve elämän kokonaisvaltaiseen tukemiseen, ja he hyötyvät palveluohjauksesta eniten. (Suomen Palveluohjausyhdistys 2019.)

Soile Mäki-Valkama selventää pro gradu -tutkielmassaan tekemänsä laadullisen tutkimuksen pohjalta, että esimerkiksi lapsiperheet eivät aina ole lainkaan tietoisia kaikista tarjolla olevista heille suunnatuista palveluista. Tutkimukseen ja palveluohjauksen asiakkaiksi lupautuneet perheet olivat saaneet tiedon palvelumahdollisuuksista ammattilaisten taholta esimerkiksi sosiaalipalveluista tai varhaiskasvatuksesta, eivätkä kaikki olisi osanneet hakeutua palveluiden piiriin omaaloitteisesti ilman ammattilaisen ohjausta. (Mäki-Valkama 2016, 54.)

Palveluohjaus on palvelujärjestelmässä merkittävässä osassa erityisesti ennaltaehkäisevässä mielessä. Palveluohjauksen käynnistyessä varhaisessa vaiheessa asiakkaan haasteisiin on mahdollista löytää ratkaisuja ennen ongelmien kasaantumista tai ennen kuin asiakas päätyy niin sanotuksi väliinputoajaksi. Varhaisena puuttumisena ja ongelmiin tarttumisena voidaan pitää myös sitä, että laajasta asiakaskunnasta onnistutaan löytämään varhaisessa vaiheessa palveluohjauksesta hyötyvät asiakkaat ja heidät onnistutaan ohjaamaan palvelujärjestelmässä palveluohjauksen piiriin. (Hänninen 2007,12.) Erityisesti lastensuojelun kohdalla ennaltaehkäisevällä työllä on huomattava merkitys.

4.3 Palveluohjauksen tapoja

Toimeksiantajamme Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry tuottaa ja ylläpitää palvelukarttoja Varsinais-Suomen alueella tarjottavista lastensuojelupalveluista, tukemaan ja helpottamaan ammattilaisten työtä asiakkailleen parhaiten sopivien palveluiden löytämisessä alueen järjestöjen tarjoamien palveluiden ja toiminnan joukosta. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019.) Palvelukartat auttavatkin sekä asiakasta että ammattilaista hahmottamaan ja konkretisoimaan erilaisten lapsille, nuorille ja perheille suunnattujen palveluiden suurta kirjoa. Palvelukarttoja on koottu suuren kaikki järjestöjen tarjoamat lasten, nuorten ja perheiden palvelut huomioivan kartan lisäksi tukihenkilö- ja vertaisryhmätoiminnasta, keskusteluavusta ja eropalveluista. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt 2019.) Palvelukartta on keino tuoda selkeästi visuaalisessa muodossa esille alueella tarjottavat palvelut. Monet kunnat ovat koonneet alueellaan tarjottavista julkisista palveluista palvelukarttoja, esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on käytössä laaja interaktiivinen palvelukartta, jossa palvelujen sijainnit esitetään konkreettisesti kartalla. (Helsinki 2019)

<p style="text-align: center;"> TUKIHENKILÖTOIMINNAN PALVELUKARTTA </p> <p style="text-align: center;"> Tukihenkilötoiminta on joko ammatillista tai ammatillisesti ohjattua, yhteisin laatuksiteereihin perustuvaa vapaaehtoistoimintaa. Vapaaehtoistoiminnassa noudatetaan vapaaehtoistyön eettisiä periaatteita. </p> <p style="text-align: center;"> Tukihenkilötoiminnan lähtökohtana ovat lapsen ja nuoren etu sekä vanhemmuuden tukeminen. </p> <p style="text-align: center;"> Palvelukartan sähköinen versio löytyy osoitteesta www.vstj.fi </p>	<p>AUTA LASTA RY VETUROINTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Veturointi -toimintaa on vertais-tuellaista tukea lastensuojelun kokemusasiantuntijoilta lasten suojelun nuorille <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> 15-23-v. lastensuojelun palveluiden parissa olevat/olleet nuoret <p>www.autalasta.fi/veturointi/</p>	<p>ERITYISHUOLTOJÄRJESTÖJEN LIITTO EHDJÄ RY</p> <ul style="list-style-type: none"> Koira-avusteinen lastensuojelun tukihenkilötoiminta <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> 7-17 -vuotiaat lapset ja nuoret, joilla on joko lastensuojelun avohuollon asiakkuus tai sosiaalihuollon mukainen arvioitu tarve tukeen <p>www.ehja.fi</p>	
<p>LOUNAIS-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY TURUN KRIISIKESKUS</p> <ul style="list-style-type: none"> Tukihenkilötoiminta lastensuojelun avohuollon tukitoimena sekä kotoutumisvaiheessa oleville maahanmuuttajille ulkomaalaistoin- miston kautta <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapset, nuoret aikuiset ja maahanmuuttajat <p>www.turunkrisiskeskus.fi</p>	<p>MILL VARSINAIS-SUOMEN PIIRI RY</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaveritoiminta: Ennaltaehkäisevää toimintaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi 6-16-vuotiaille lapsille ja nuorille Nuorten tukihenkilötoiminta: Ehkäisevää avohuollollista lasten suojelua varhaisen puuttumisen näkökulmasta 7-18-vuotiaille lapsille ja nuorille Perhekummitoiminta: Perheille maksutonta, vapaaehtoisten toteuttamaa ennaltaehkäisevää toimintaa odottaville ja pikkulapsiperheille Ystävällisiä maahanmuuttajajäidille -toiminta: Vapaaehtoistoimintaa maahanmuuttajajäitien kotoutumisen ja kielienoppimisen edistämiseksi <p>www.varsinaissuomenpiiri.mil.fi www.olettärkeä.fi</p>	<p>PELASTAKAA LAPSET RY</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden tukihenkilötoiminta <p>Tukihenkilö tapaa lasta tai perhettä 1-2 kertaa kuukaudessa muutaman tunnin kerrallaan. Voi toimia esim. kuuntelu- ja keskustelukumppanina, lapsen harrastuskaverina tai vaikka apuna läksyjen teossa. Sporttikummitoiminta <p>Sporttikummi on vapaaehtoinen aikuinen, joka kannustaa lasta liikkumaan monipuolisesti ja tapaa lasta noin 1-4 kertaa kuukaudessa yhteisen tekemisen parissa. On tarvittaessa mukana lapsen harrastuksessa tai auttaa lasta harrastuksen aloittamiseen.</p> <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> Tukea tarvitsevat lapset ja lapsiperheet <p>www.pelastakaalapset.fi</p> </p>	<p>SÄÄTIÖ MAJAKAN VALO</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuen tarpeessa oleville lapsille ja nuorille. Palvelun tilaa kunta, asiakasperheelle ilmainen. Tukihenkilöt pääasiassa kasvatus-/sosiaalialan ammattilaisia. <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> Alle 18-vuotiaat, sosiaalihuollon tai lastensuojelun palveluiden piirissä olevat asiakkaat <p>www.majakanvalo.org</p>
<p>TURUN KAUPUNKILÄHETYS ry</p> <ul style="list-style-type: none"> TUAS -Tukea asumiseen: tukihenkilötoimintaa itsenäistyville nuorelle Oma Koutsi: valmennusta nuorelle opiskeluun ja työelämään. <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> 18-25-vuotiaat itsenäistä elämää aloittavat nuoret (TUAS) 17-29-vuotiaat nuoret, joilla haasteita opinnoissa / työelämään siirtymisessä (Oma Koutsi) <p>www.tukenasi.fi</p>	<p>VARSINAIS-SUOMEN MIELENTERVEYSOMAISET – FINFAMI RY</p> <ul style="list-style-type: none"> Tukihenkilöitä kaikenikäisille mielenterveys- ja päihdetuntout- tujen omaisille ja läheisille. <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> Mielenterveysomaiset ja läheiset: lapset, nuoret, aikuiset ja ikäihmiset <p>www.vstfinfami.fi</p>	<p>ÄIDIT IRTI SYNNYTYS- MASENNUKSESTA ÄIMÄ RY</p> <ul style="list-style-type: none"> Miksi asuinpaikkakunnalla ei ole vertaistukiryhmää tai siihen osallistuminen on hankalaa esimerkiksi vauvan alkataulujen vuoksi, tarjoaa Äimä ry mahdollisuuden tavata vertaistukiryh- mä henkilökohtaisesti. Tukiryhmä voi tavata muutaman kerran kahden kesken vaikkapa leikkipöydässä. <p>KOHDERYHMÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> Lasta odottaville tai pienen vauvan äidille, jota oma vointi ja jaksami- nen mietityttää. <p>www.aima.fi</p>	<p>HAKULAARI</p> <p>Hakulaari on sähköinen alusta, joka auttaa löytämään järjestöjen palveluita lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Palveluja voi etsiä mm. vapaalta sanahailta, paikkakunnalla, kohderyhmällä.</p> <p>hakulaari.fi</p>
			<p style="text-align: center;"> JOTTA ALUEEN JOKAINEN LAPSI VOISI HYVIN. </p> <p style="text-align: center;"> VARSINAIS-SUOMEN LASTENSUOJELU- JÄRJESTÖT </p>

Kuva 1. Tukihenkilötoiminnan palvelukartta (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry.)

Palveluohjaukseen liittyy oleellisesti henkilön palvelutarpeen arviointi. Palvelutarpeen arvioinnin työvälineenä käytetään usein erilaisia verkostoneuvotteluja ja –palavereja, kun asiakkaan asioiden ja tukitoimien järjestely vaatii palveluiden räätälöintiä ja aktiivista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. (Innokylä 2019.) Palvelutarpeen arvioinnista syntynyt palvelusuunnitelma toimii palveluohjauksen tukena. On tärkeää, että palvelutarpeen arviointi toteutetaan tiiviissä yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja tämän näkemykset omista tarpeistaan kuullaan. Sosiaalihuoltolain mukaan palvelutarpeen arviointi on tehtävä asiakkaan elämäntilanteen vaatimassa laajuudessa, yhteistyössä asiakkaan sekä tämän läheisten kanssa. Asiakkaalle on selvitettävä erilaiset vaihtoehdot ja mahdollisuudet palveluiden toteuttamisessa sekä niiden vaikutukset, ja asia on käsiteltävä siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen merkityksen. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta on aina kunnioitettava, ja on otettava huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet, toiveet ja mielipiteet. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014) Onkin tärkeää, että varmistetaan asukkaan hahmottavan ja todella ymmärtävän häntä koskevat asiat. Esimerkiksi vammaisen henkilön palveluohjauksessa kuvallinen kommunikaatio saattaa toimia hyvänä tukena palvelutarpeen kartoittamisessa ja –suunnitelman laatimisessa. (Papunet 2019).

Palveluohjauksen menetelmänä voidaan käyttää myös yksilökeskeistä elämänsuunnittelua. Se on voimaannuttava menetelmä, jossa pyritään lähestymään asiakkaan elämää ja asioita tämän näkökulmasta. Yksilökeskeinen elämänsuunnittelu lähtee henkilön omista tarpeista ja tavoitteista, tarjolla olevien palveluiden sijaan. Tavoitteena on asiakkaan osallisuuden lisääminen ja voimaantumisen, ja palveluita toteutetaan aiempaa yksilökeskeisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Elämänsuunnittelun keskipisteenä on aina asiakkaan käsitys omasta itsestään ja elämästään. Pyritään siirtämään valta päätöksistä ja elämänvalinnoista asiakkaalle itselleen, pois järjestelmän ja työntekijöiden vastuulta - tällöin työntekijöiden roolissa korostuu päätöksenteon ja osallisuuden tukeminen. Tavoitteena on selvittää, mikä asiakkaalle on nyt ja tulevaisuudessa tärkeää. Mietitään yhdessä esimerkiksi sitä, mitä asiakas haluaa elämältään ja millaista elämää hän haluaa elää. Tarkoitus on pohtia myös sitä, mihin suuntaan asiakas haluaa elämänsä suuntaa muuttaa, ja millaista tukea hän tarvitsee voidakseen elää haluamallaan tavalla. (Kanta-Hämeen Pitsi-hanke 2013, 26.)

Palveluohjauksen on toteuduttava asiakkaan ehdoilla ja häntä parhaiten tukevalla tavalla, kasvokkain tapahtuvalle palveluohjaukselle löytyykin vaihtoehtoja myöskin puhelimitse tai internetin välityksellä tapahtuvasta palveluohjauksesta. Esimerkiksi

Turun kaupunki tarjoaa ikääntyneille palveluohjausta ikäihmisten palvelutorissa Poijussa, jossa ohjausta saa paikalle saapumisen lisäksi puhelimitse. (Turku 2019). Internetin välityksellä palveluohjausta Turun kaupunki tarjoaa esimerkiksi varhaiskasvatukseen liittyvissä asioissa chat-palvelussaan arkisin klo 9-15. (Turku 2019). Turun lisäksi muutkin kunnat tarjoavat asiakkailleen monipuolista eri muodoissa tapahtuvaa palveluohjausta, esimerkiksi Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos ylläpitää Hyvinvointiasemia sekä Lasten ja nuorten taloja, jotka tarjoavat neuvontaa ja palveluohjausta sekä paikan päällä, että puhelimitse. (Eksote 2019) On tärkeää, että asiakas saa tarvitsemaansa ohjausta ja tukea sellaisella tavalla, joka palvelee häntä parhaiten.

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry toteuttaa perheiden palveluohjausta esimerkiksi Järjestöt on the Road hankkeessa, Perhelinjalla. Perhelinjan maksuttomille ja avoimille neuvontapysäkeille voi Uudessakaupungissa, Kemiönsaarella, Laitilassa ja Turussa tulla juttelemaan esimerkiksi perheeseen liittyvistä haasteista, jolloin avunhakijaa kuunnellaan ja ohjataan oikeiden palveluiden piiriin. Palveluohjausta neuvontapysäkeillä antavat sosiaalialan järjestöjen ammattilaiset ja joskus paikalla on myös esimerkiksi Kelan työntekijä. Perhelinjan kautta alueilla on myös erilaisia tapahtumia, ryhmiä ja tilaisuuksia, joista voi myös saada apua ja tietoa tilanteeseensa. Perhelinjan toiminnassa ovat mukana myös monet Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöt. (Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry.)

5 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

5.1 Kehittämistyön määrittely

Kehittämistyöllä on prosessimainen rakenne ja se eteneekin tavoitteen määrittelystä ja suunnittelusta toteutukseen ja lopuksi prosessin päättämiseen ja sen arviointiin. Arviointia on kuitenkin hyvä tehdä koko prosessin ajan, mitä olemmekin prosessin eri vaiheissa toteuttaneet. Kehittämishankkeelle tärkeitä tekijöitä ovat sen toimijat, käytetyt kehittämisen ja tiedonhankinnan menetelmät, erilaiset aineistot ja materiaalit sekä dokumentointi ja analyysi. (Salonen 2013, 13.) Näitä osatekijöitä erittelemme tässä raportissa.

Kehittämisellä pyritään jonkin selkeästi määritellyn tavoitteen saavuttamiseen konkreettisilla keinoilla. Kehittämistyön prosessin onnistumista voidaan sitten arvioida sen mukaan, miten määritellyt tavoitteet on saavutettu. (Toikko & Rantanen 2009, 14.) Kehittämistyömme tavoite oli helpottaa Varsinais-Suomen alueella toimivien lastensuojelujärjestöjen palveluiden löytymistä sekä selkiyttää lastensuojelupalveluita tarjoavien lastensuojelujärjestöjen kenttää. Kehittämistehtävänäimme kokosimme neljään alueeseen jaetut palvelukartat järjestöjen tarjoamista palveluista Varsinais-Suomen alueella.

Alun perin tarkoituksena oli luoda kartoitus kaikista alueella toimivista lastensuojelupalvelun tuottajista. Yhdessä toimeksiantajan kanssa kuitenkin rajasimme työn koskemaan vain järjestöjä. Valintaan vaikutti toimeksiantajan mielenkiinto ja tarve järjestöjen kartoittamiseen sekä työmäärän laajuus, joka olisi ollut liian suuri, jos mukana olisivat olleet niin yksityinen, julkinen kuin kolmaskin sektori. Ajatuksissamme oli myös rajata aluetta koskemaan vain Turun seutua, mutta toimeksiantajan haastattelun ja kyselyidemme vastausten perusteella päädyimme tekemään koko alueelta neljä palvelukarttaa, jotka käsittävät Loimaan seudun, Vakka-Suomen, Turun seudun sekä Salon seudun järjestöt.

Kehittämisprosessiin sisältyy viisi tehtävää: perustelut, organisointi, kehittävä toiminta, toiminnan arviointi ja uusien palveluiden ja tuotteiden levitys. Perusteluilla otetaan kantaa siihen, mitä ja miksi kehitetään. Prosessin lähtökohdat tulee olla määriteltynä ennen kuin mitään muuta voidaan tehdä. Määrittelimmekin jo heti prosessin alkuvaiheessa kehittämistyömme tarkoituksen. Organisoinnissa päätetään, kuka tekee

mitäkin ja millä tavoilla. Tehdessämme keskinäisen työnjakomme prosessiin hyväksyimme ja virallistimme myös prosessin tavoitteet. Kolmannessa tehtävässä toteutetaan varsinaista kehittävää toimintaa lopputuloksen saavuttamiseksi. Kehittämiseen liittyy olennaisesti myös toiminnan arviointi, jota olemme tehneet koko prosessin ajan ja se on myös suunnannut prosessin kulkua. Lopuksi lopullinen lopputuotos, palvelu tai tuote pyritään levittämään. (Toikko & Rantanen 2009, 56-62.) Palvelukartat levitetäänkin eteenpäin Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n ja palvelukartoissa mukana olleiden järjestöjen toimesta.

5.2 Kehittämismenetelmät ja tiedonkeruu

Kehittämistoiminnassa käytettävät tiedonhankintamenetelmät ovat pitkälti samoja, kuin tutkimusta tehtäessä käytettävät tutkimusmenetelmät, mutta menetelmiä käytetään joustavammin, kuin tutkimustyössä. Yleisesti kehittämistoiminnassa käytettyjä tiedonhankintamenetelmiä ovat esimerkiksi erilaiset kyselyt lomakkeilla tai sähköpostitse, erilaiset haastattelut, sekä valmiisiin materiaaleihin ja dokumentteihin perehtyminen. (Salonen 2013, 23). Kehittämistyötämme varten käytimme tiedonhankintamenetelminä kyselyitä ja haastatteluita sekä valmiisiin dokumentteihin ja materiaaleihin tutustumista.

Dialoginen keskustelu

Yksi käyttämistämme menetelmistä oli dialoginen keskustelu, jota toteutimme toimeksiantajamme ja osallistuneiden järjestöjen edustajien kanssa. Dialoginen vuorovaikutussuhde ja keskustelu syntyy ihmisten välisen molemminpuolisesti vuorovaikutteisen työskentelytavan kautta; se on parhaimmillaan molemminpuolista arviointia, toiminnan uudelleen suuntaamista, vertaistukea sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. (Salonen 2013, 6.) Dialoginen keskustelu menetelmänä palveli tavoitteitamme, koska se antaa molemmille vuorovaikutussuhteen osapuolille mahdollisuuden tasavertaiseen kanssakäymiseen. Dialogisen keskustelun käyttäminen oli myös toimeksiantajamme toive.

Teemahaastattelu

Haastatellessamme järjestöjen edustajia käytimme haastattelumuotona teemahaastattelua eli puolistrukturoitua haastattelua. Teemahaastattelussa vastaaja voi antaa joka teemasta oman kuvauksensa, eikä kysymysten järjestyksellä ole väliä,

vaan kysymykset kysytään luontevassa järjestyksessä vastaajan kannalta. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina. (Vilkkä 2015, 124.) Suurimman osan haastatteluista toteutimme puhelimitse, jolloin pyrimme keskittymään erityisesti kysymystemme yksiselitteisyyteen ja kysymysten muotoiluun sekä johdonmukaisuuteen helpottaaksemme vastaajien vastausten muotoilua. (Vilkkä 2015, 107.) Puhelinhaastattelut toimivat kehittämishankkeessamme, koska järjestöjen edustajien tavoittaminen oli muuten haastavaa heidän ollessa kiireisiä ja työllistettyjä toimijoita.

Kyselyt

Tiedonkeräämisen keinona käytimme myöskin Webropol-ohjelmassa laatimiamme ja sähköpostitse jakamiamme lyhyitä ja yksinkertaisia kyselylomakkeita. Kyselyt rakentuivat sekamuotoisista monivalintakysymyksistä sekä avoimista kysymyksistä. Monivalintakysymyksissä vastaajalle tarjotaan valmiit vastausvaihtoehdot ja kysymysmuodot ovat standardisoituja, joten ne tuottavat helposti vertailukelpoisia vastauksia. Sekamuotoisena toteutetussa monivalintakysymyksessä osa vastausvaihtoehdoista tarjotaan valmiina, ja mukana on aina yksi tai useampi avoin kysymys. Sekamuotoinen kysymys onkin toimiva tilanteissa, joissa on syytä epäillä, että kaikkia vastausvaihtoehtoja ei ennestään tunneta. Avoimen kysymyksen tarkoitus taas on antaa vastaajalle mahdollisuus tuottaa spontaaneja vastauksia, joiden antamista ei rajata mitenkään. (Vilkkä 2015, 106.) Valitsimme Webropol-kyselyt, koska kummallakin oli kokemusta kyselyiden laatimisesta ohjelmassa ja pystyimme Webropol-kyselylomakkeet jakamaan sähköpostitse nopealla aikataululla.

Aikaisemman tiedon käyttäminen

Hyödynsimme Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n tuottamia palvelukarttoja kehittämishankkeemme tuotoksen tukena. Palvelukartat tukivat hankettamme, sillä niissä on selkeä struktuuri ja samoja järjestöjä, kuin tuotoksessammekin; saimme kerättyä niistä ajankohtaista tietoa järjestöjen toiminnasta. Vaikka kehittämishankkeesta syntyneessä tuotoksessamme kerromme järjestöjen toiminnasta samankaltaisia asioita, kuin toimeksiantajamme palvelukartoissa, luomiemme karttojen painopiste on eri asioissa, kuten järjestöjen toiminta-alueissa.

5.3 Prosessin vaiheet

Prosessin aloitusvaiheessa mietitään ja määritellään kehittämistarvetta, alustavaa kehittämistehtävää, toimintaympäristöä sekä kehittämistyöryhmää. Siinä on tärkeä pohtia yhdessä niitä asioita, joilla on merkitystä työskentelyn onnistumisessa. (Salonen 2013, 17.) Opinnäytetyöprosessi alkoi jo syyskuussa, kun Niina oli yhteydessä Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n koordinaattoriin Anna Rantasuohon ja sopi tapaamisen hänen kanssaan. Aloitusvaiheessa on tärkeää keskustella kaikkien toimijoiden kanssa työskentelyn onnistumiselle merkityksellisistä asioista ja esimerkiksi työn aiheen realistisesta rajaamisesta ja sen kirkastamisesta. (Salonen, 2013. 16.) Tapaamisessa keskusteltiinkin alustavasti prosessin aikataulusta ja lopputuotoksen muodosta ja pohdittiin alustavasti aiheen rajaamista.

Marraskuussa aloimme tutustumaan aihealueen kirjallisuuteen ja pidimme palaverin Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n Anna Rantasuon kanssa Perhetalo Heidekenillä joulukuun alussa, jolloin meillä oli jo valmis opinnäytetyön suunnitelma ja toimeksiantosopimus mukaanamme. Suunnitteluvaiheessa prosessista tehdään kirjallinen kehittämissuunnitelma, jossa esitellään työn tavoitteet, vaiheet, toimijat, käyttämämme menetelmät, materiaalit ja aineistot sekä toimintaympäristö ja käytettävät dokumentointitavat (Salonen 2013, 17). Tuolloin rajasimme kehittämistyömme aiheen lopullisesti ja keskustelimme projektin vaiheista sekä kehittämistehtävän tarkoituksesta.

Suunnitteluvaiheessa toimijat eivät pysty vielä suunnittelemaan tarkasti kaikkia työskentelyyn liittyviä osia lopulliseen muotoonsa, muuten kuin osittain. On siis lähes mahdotonta etukäteen sanoa, mikä onnistuu ja tulee toimimaan, tai epäonnistuu ja vaatii lisäkehittämistä. Yleensä kaikki osatekijät tarkentuvat ja löytävät lopullisen paikkansa työskentelyn aikana - kuitenkin on tärkeää, että työskentelyn eteneminen on mahdollisimman huolellisesti suunniteltu etukäteen. (Salonen 2013, 17.) Olimme työskentelymme etenemistä suunnitellessamme valmistautuneita mahdollisiin muutoksiin ja takaiskuihin, ja muokkasimme työskentelyämme joustavasti koko opinnäytetyömatkamme ajan.

Kävimme jo marraskuun lopulla Perhetalo Heidekenillä järjestettävillä Lastensuojelun Järjestömessuilla ja perehdyimme tuolloin jo yli kahteenkymmeneen jäsenjärjestöön ja heidän toimintaansa. Oli hienoa huomata, kuinka kaikkien järjestöjen edustajat kokivat

opinnäytetyömme aiheen tarpeelliseksi. Keskustelimme järjestöjen edustajien kanssa, esittelimme opinnäytetyömme sisältöä ja kysyimme heiltä millaisessa muodossa heistä tuotoksen pitäisi olla, missä kunnissa heidän järjestönsä toimivat ja keneen meidän kannattaisi heidän edustamistaan järjestöistä olla yhteydessä. Kehittämishankkeen vaiheista esivaiheessa siirrytään kentälle toimintaympäristöön. Tällöin myös pohdimme keskinäisen yhteydenpitomme kanavia ja päätimme käyttää työskentelymme pohjana OneDrive- kansiota ja sovimme pitkälti keskinäisestä työnjaosta. Myös Annaan sovimme pitävämme yhteyttä sähköpostitse ja sovimme aina seuraavan kerran tapaamisen edellisellä käynnillä valmiiksi ja sovimme mitä meillä siinä kohtaa tulisi aina olla valmiina.

Työstövaihe on kaikista kehittämishankkeen vaiheista pitkin ja haastavin. Se on kehittämistyön etenemisessä toiseksi tärkein työskentelyvaihe, heti suunnitteluvaiheen jälkeen. Työstövaihe on hankkeen käytännön toteutusta ja siinä toteutimme valmista suunnitelmaamme. (Salonen 2013, 18.) Joulukuun aikana lähetimme jokaiseen Varsinais-Suomen kuntaan sähköpostitse Webropol-kyselylomakkeen kunnassa toimivista järjestöistä, jotka tarjoavat lastensuojelun sijaishuollon, avohuollon, jälkihuollon tai ennaltaehkäiseviä palveluita. Kunnilta saimme vastaukset kyselyymme tammikuun aikana, ja tammikuun lopulla muodostui lopullinen lista järjestöistä, joiden toimintaa lähdimme kartoittamaan. Kuntien edustajilta tiedustelimme, mitä järjestöjä heidän kunnissaan toimii, ja ostaako kunta joltakin järjestöltä lastensuojelupalveluita. Saimme kyselyymme kahdeksan vastausta, kahdestakymmenestäseitsemästä Varsinais-Suomen kunnasta. Kuntien edustajat kertoivat vastauksissaan kunnissa toimivista lastensuojelupalveluita tuottavista järjestöistä.

Teimme selvitystyötä jokaisen järjestön tietoihin ja toimintaan liittyen, ja lähetimme tammikuun lopussa 182:teen järjestöön järjestöjen edustajille Webropol-kyselylomakkeen sähköpostitse. Tässä kyselyssä tiedustelimme järjestöjen edustajilta esimerkiksi heidän järjestöjensä toiminnan sisällöstä, määritteleekö järjestö itsensä lastensuojelujärjestöksi, ja siitä, millaisessa muodossa kehittämistyömme lopputuotoksen tulisi heidän mielestään olla. Järjestöjen vastauksia toivoimme sähköpostissamme maaliskuun alkuun mennessä.

Helmikuun loppupuolella lähetimme vielä sähköpostin järjestöihin, joista ei ollut kuulunut vastausta, ja pyysimme vastaamaan kyselyymme. Maaliskuun alkuun mennessä olimme saaneet vastauksen 45 järjestöstä. Havaitsimme, että useat järjestöt eivät luokittele itseään lastensuojelujärjestöksi, mutta tarjoavat kuitenkin

lastensuojelupalveluita. Järjestöt kertoivat, minkä Varsinais-Suomen kuntien alueilla toimivat ja ilmaisivat myöskin mielipiteensä kehittämistyömme lopputuotoksen muodosta. Näiden vastausten pohjalta päätimme toteuttaa palvelukarttojen alueellisen jaottelun. Kaikkien järjestöjen edustajat olivat myös sitä mieltä, että palvelukarttojen tulisi olla sähköisessä muodossa.

Keskustelimme vielä Anna Rantasuon kanssa siitä, mitkä järjestöt jäljelle jääneistä järjestöistä olivat sellaisia, jotka todella olisivat alueella toimivia lastensuojelujärjestöjä ja karsimme monia järjestöjä listalta pois, kuten esimerkiksi nuorisojärjestöt. Maaliskuun aikana soitimme järjestöihin, jotka eivät olleet vastanneet kyselyymme, ja toteutimme heille puhelinhaastattelut, joissa kysyimme samoja asioita, kuin Webropol-kyselyissämme. Kaikkien Webropol-vastausten saavuttua ryhdyimme koostamaan lopputuotostamme Canva-ohjelmassa. Kehittämistyömme lopputuotos, alueittain jaotellut palvelukartat, valmistui huhtikuun lopulla. Esittelimme palvelukartat Anna Rantasuolle huhtikuun lopussa, ja hänen kehitysehdotuksiansa pohjalta muokkasimme karttoja vielä hiukan.

Tarkistusvaiheessa kaikki toimijat pysähtyvät arvioimaan yhdessä työskentelyn aikana syntynyttä tuotosta. On mahdollista palata takaisin työstövaiheen pariin, tai siirtyä suoraan viimeistelyvaiheeseen. (Salonen 2013, 18.) Istuimmekin alas Anna Rantasuon kanssa ja arvioimme aikaansaannostamme. Kehittämistoimintaan kuuluu koko prosessin ajan jatkuva arvioiminen, erilaisten teemojen äärelle pysähtyminen ja palaaminen, sekä kehittämistehtävien ja sisältöjen uudelleensuuntaaminen ja tarkentaminen. (Salonen 2013, 14.) Arvioimmekin työskentelymme etenemistä arviointivaiheen lisäksi enemmän tai vähemmän koko työskentelyn ajan.

Kehittämistyön viimeistelyvaihe voi olla haastava ja kestää yllättävän kauan, ja siihen onkin varattava runsaasti aikaa. (Salonen 2013, 18.) Toukokuussa teimmekin vielä viime hetken muutoksia Anna Rantasuon kommenttien ja näkemysten pohjalta, ja hioimme saman aikaisesti sekä kehittämishankkeemme raporttiosuutta, että lopputuotoksemme toimivia palvelukarttoja.

Taulukko 1. Kehittämistyön aikataulu

09/2018	Yhteydenotto ja opinnäytetyöaiheen ehdottaminen Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n Anna Rantasuolle.	Aloitusvaihe
10/2018	Opinnäytetyöaiheen varmistuminen.	

11/2018	Opinnäytetyön aihealueen kirjallisuuskatsauksen ja opinnäytetyön suunnitelman laatiminen.	Suunnittelu - vaihe	
11/2018	Järjestöjen toimintaan tutustuminen perhetalo Heidekenillä Lastensuojelun Järjestömessuilla.		
12/2018	Toimeksiantosopimusten laatiminen		
12/2018	Opinnäytetyön suunnitelman esitleminen Anna Rantasuolle.		
12/2018	Webropol-kyselyn lähettäminen sähköpostitse kaikkiin Varsinais-Suomen kuntiin.	Työstövaihe	
1/2019	Webropol-kyselyn lähettäminen sähköpostitse järjestöjen edustajille.		
1/2019	Varsinais-Suomen kunnista saatujen Webropol-vastausten analysoiminen ja lopullisen järjestölistan hiominen.		
1/2019	Palaveri Anna Rantasuon kanssa.		
2/2019	Järjestöjen edustajilta saatujen Webropol-vastausten analysoiminen.		
2/2019	Webropol-kyselyyn vastaamatta jättäneiden järjestöjen tavoittaminen sähköpostitse.		
3/2019	Webropol-kyselyyn vastaamatta jättäneiden järjestöjen tavoittaminen puhelimitse.		
3/2019	Opinnäytetyön tietoperustan valmistuminen.		
3/2019	Opinnäytetyön tietoperustatyöpaja ja vertaispalautteen jakaminen opiskelutovereiden kanssa.		
3/2019	Palaveri Anna Rantasuon kanssa.		
3/2019	Palvelukarttojen laatiminen.		
4/2019	Palaveri Anna Rantasuon kanssa.		
5/2019	Opinnäytetyön hiominen lopulliseen muotoonsa.		Tarkistusvaihe
5/2019	Palvelukarttojen viimeistely ja hiominen.		Viimeistelyvaihe
5/2019	Opinnäytetyön esittäminen ja palauttaminen.	Valmis tuotos	
6/2019	Palvelukarttojen esitleminen toimeksiantajalle.		

6 TUOTOKSEN SYNTYMINEN JA ESITTELY

6.1 Tuotoksen syntyminen

Järjestöiltä saamiemme Webropol-vastausten, puhelinhaastatteluiden ja toimeksiantajan kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta aloimme koostamaan lopullista lopputuotosta. Vastausten perusteella päätimme tehdä alueellisesti jaotellut palvelukartat selvitystyömme perusteella. Varsinais-Suomi jakaantui neljäksi alueeksi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin jaottelumallin mukaan (MLL 2019). Nämä alueet olivat Vakka-Suomi, Turun seutu, Loimaan seutu ja Salon seutu. Vakka-Suomen alueeseen kuuluvia kuntia olivat Uusikaupunki, Kustavi, Laitila, Taivassalo, Pyhäranta ja Vehmaa. Loimaan seutuun Loimaan lisäksi kuuluivat Pöytyä, Oripää, Marttila, Koski TL ja Aura. Ison Salon kaupungin lisäksi Salon seudun karttaan lisäsimme Someron ja Kemiönsaaren. Turun seudun karttaan Turun kaupungin lisäksi tulivat Paimio, Sauvo, Lieto, Naantali, Raisio, Kaarina, Rusko ja Parainen. Lisäksi lisäsimme Turun karttaan käymiemme keskustelujen perusteella Akseli-kunnat eli Maskun, Nousiaisen ja Mynämäen.

Webropol-vastausten perusteella päätimme myös tehdä palvelukartat sähköisessä muodossa. Halutessaan kuka tahansa pystyy myös tilaamaan kartat oikeassa koossaan paperisena Canva-ohjelmasta, sillä karttojen oikea koko on 42 cm x 59,4 cm eikä niitä pysty joka paikassa muuten tulostamaan. Canva-ohjelma valikoitui meille palvelukarttojen työstämisohjelmaksi toimeksiantajan suosituksesta. Sähköinen muoto vastaa paremmin nykypäivän palveluohjaukseen ja haasteisiin, vaikka dialogisessa palveluohjauksessa paperinen kartta saattaisi olla kätevämpi. Sähköisessä muodossa karttaa on myös tulevaisuudessa helpompi päivittää kuin paperisessa.

Toimeksiantajan kanssa käymiemme keskustelujen ja aikaisempien toimeksiantajan palvelukarttojen perusteella päätimme, että jaottelemme järjestöt palvelukarttoihin järjestöihin, jotka käytännössä järjestävät alueella toimintaa ja järjestöihin, jonka toimialueeseen alue myös kuuluu, ja joista tarpeen vaatiessa voi myös saada apua ja neuvontaa esimerkiksi soittamalla. Keskustelujen perusteella päädyimme siihen, että meidän ei kuitenkaan kannattaisi karttoihin erikseen merkata tarjoaako järjestö esimerkiksi keskusteluapua tai neuvontaa, sillä muuten kartoista tulisi sekavat ja tämä tieto kävisi kuitenkin ilmi kirjoittamistamme järjestön toiminnan esittelyistä. Lisäksi

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:llä on jo erikseen esimerkiksi vertaistukitoiminnan ja tukihenkilötoiminnan palvelukartat, joten se ei olisi ollut tarpeellista. Pääpainopiste palvelukartoissamme tulikin olemaan se, missä järjestö konkreettisesti toimii ja mitä järjestön toiminta konkreettisesti alueella on.

Esittelimme laaditut palvelukartat toimeksiantajallemme huhtikuun lopussa. Tällöin vielä huomasimme muutamia muokattavia asioita, kuten muutamia kirjoitusvirheitä ja sen että järjestöt olisi hyvä olla kartoissa aakkosjärjestyksessä, jotta jokaisen järjestön palvelut löytyisivät helposti. Osasta kartoista puuttui myös järjestöjen nettisivut, jotka lisäsimme jälkepäin. Sovimme myös esittävämme palvelukartat ja tekemäämme selvitystyötä toimeksiantajalle ja jäsenjärjestöille erikseen myöhempänä ajankohtana.

6.2 Palvelukarttojen sisältö

Tekemämme selvitystyön perusteella kokosimme neljä erilaista palvelukarttaa, Loimaan seudun, Salon seudun, Turun seudun ja Vakka-Suomen palvelukartat Canva-ohjelmassa. Jokaisen kartan koko on julistekokoa 42 cm x 59,4cm. Kartoissa olevat järjestöt on laitettu aakkosjärjestykseen, jotta ne olisi helpompi löytää. Kartoissa on myös tarkoituksella hyvin erilaiset taustavärit, jotta ne erottuisivat helpommin toisistaan, ja jokaisen tunnistaa omalla värikoodillaan. Karttojen yläosassa taustavärin päällä olevissa palloissa on esitelty järjestöt, jotka käytännössä järjestävät toimintaa alueella. Näistä järjestöistä kerromme, missä alueen kunnissa ne järjestävät toimintaansa ja millaista toimintaa ne alueella tarjoavat.

Palvelukarttojen alaosassa valkoiselle pohjalle olemme asettelleet järjestöt, joista saa apua ja neuvontaa alueella ja järjestöt, jotka toimivat muiden järjestöjen yhteistyöelimenä. Näistä järjestöistä esittelemme järjestön tarjoamia palveluita ja järjestön toimintamuotoja. Nämä järjestöt toimivat koko Varsinais-Suomen alueella ja ovat näin ollen jokaisessa kartassa. Tällaisia järjestöjä ovat esimerkiksi Lounais-Suomen SYLI ry, joka tarjoaa tukea syömishäiriötä itse tai lähipiirissään kokeneille, ja Länsi-Suomen Etävanhemmat ry, joka tarjoaa neuvoa ja informaatiota etävanhemmuuteen. Lisäksi kartoissa on kaikkien järjestöjen nettisivut. Eroa ylä- ja alaosan järjestöjen välillä ei jokaisen järjestön kohdalla ollut helppoa tehdä, mutta

lopulliset jaottelut teimme tekemämme järjestöjen selvitystyön sekä toimeksiantajan kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella.

Salon seudun kartalle valikoitui keltainen pohja ja kunnat, joissa toimivat järjestöt karttaan tuli, olivat Salo, Somero ja Kemiönsaari. Kartan yläosaan tuli kaksitoista järjestöä ja alaosaan kuusitoista. Yläosan järjestöiksi tuli esimerkiksi Leijonaemot ry, joka tarjoaa tukea ja toimintaa erityislasten perheille, ja Adoptioperheet ry, jolla on Salossa adoptioperheet-ryhmä. Loimaan seudun kartasta tuli kaikkein pienin ja sen yläosaan tuli vain viisi järjestöä, joita ovat MLL Varsinais-Suomen piiri ry, Pelastakaa Lapset ry, Vesaisten Varsinais-Suomen piiri ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry. Alueella toimii myös 4H-yhdistyksiä. Karttaan valitsimme oranssin ruskean pohjan. Kunnat, joiden alueelta järjestöt karttaan tulivat, olivat Loimaa, Pöytyä, Oripää, Aura, Koski TL ja Marttila.

Turun seudun kartasta tuli kartoistamme kaikkein isoin ja siitä tuli ainoa kaksipuolinen karttamme. Järjestöjä Turun seudun kahdestatoista kunnasta palvelukartan yläosaan tuli jopa neljäkymmentäkolme, joita olivat muun muassa ICDP Suomi ry ja CISV Naantali. Turun seudun kunniksi lukeutuivat Turun lisäksi Sauvo, Paimio, Kaarina, Parainen, Lieto, Rusko, Raisio, Naantali, Mynämäki, Masku ja Nousiainen. Turun kartan taustaväriksi tuli sininen. Vihreä valikoitui neljännen karttamme, Vakka-Suomen, taustaväriksi. Vakka-Suomen kuntia ovat Uusikaupunki, Laitila, Kustavi, Taivassalo, Vehmaa ja Pyhäranta. Kartan yläosaan saimme koottua seitsemän eri järjestöä, kuten esimerkiksi Laitilan Nuorisoverstas ry:n ja Perhekuntoutuskeskus Lausteen.

7 AMMATILLINEN POHDINTA

7.1 Ammatillinen kasvu prosessin aikana

Oman alan asiantuntijuus on oleellinen osa ammatillisuutta, asiantuntijuus kasvaa ja kehittyy sekä koulutuksen, että kokemuksen kautta. Asiantuntijuuteen kuuluu myös motivaatio itsensä kehittämiseen, sekä kyky oppia uusista kokemuksista. Kokemukseen ei kuitenkaan sellaisenaan kasvata eikä luo ammatillisuutta, jos työntekijä ei näe itsessään kehitettävää, tai halua oppia tilanteesta mitään uutta. (Vilén ym. 2002, 77.) Opinnäytetyöprosessin aikana olemme jatkuvasti reflektoineet työn etenemistä ja omaa toimintaamme suunnitelman mukaisesti. Myös prosessin aikana saamamme vertaispalaute niin vertaisparillamme kuin toisiltammekin sai meidät pohtimaan uusia näkökulmia ja ammatillista kasvua entistä syvemmin. Reflektiivisyys sekä kehittävä ja tutkiva työote ovat tärkeä osa sosionomin ydinosaamista ja ydintaitoja. Reflektiivisyyden kehittyminen tapahtuu erilaisten kirjallisten tehtävien ja ryhmäkeskusteluiden kautta, joten reflektiivisyytemme tämän prosessin aikana on kehittynyt. (Rantanen & Toikko 2008.) Etenkin työstämävaiheessa saatu vertaistuki, palaute ja ohjaus ovat tärkeitä niin kehittämishankkeen onnistumisen kuin ammatillisen kehittymisenkin näkökulmasta, koska työstämisessä käytämme monia ammatillisia kriteereitä eli suunnitelmallisuutta, vastuullisuutta, itsenäisyyttä, vuorovaikutteisuutta, epävarmuuden sietokykyä, sitkeyttä ja itsemme kehittämistä. Työstövaihe onkin ammatillisen oppimisen kannalta hyvin tärkeä vaihe. (Salonen 2013, 18.) Pohdimme nyt ammatillista kasvuamme sosionomin kompetenssien kannalta.

Kompetensseista sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen ainakin kehittyi valtavasti. Palvelujärjestelmä on jatkuvassa muutoksessa koko ajan, ja etenkin tämän kompetenssin ylläpito vaatii jatkuvaa aktiivista päivittämistä. Toikon ja Rantasen mukaan hyvinvointivaltiollinen osaaminen, juridiikan osaaminen sekä palvelujen hyvä tuntemus ja sosiaaliturvajärjestelmän hallitseminen muodostavat tärkeän osan sosiaalialan ammatillisesta osaamisesta. Tähän yksi syy on se, että esimerkiksi lastensuojelutyön juridisoitumisen takia sosionominkin tulee entistä enemmän miettiä työtään hallinnollisten päätösten näkökulmasta eikä vain vuorovaikutuksen kautta. (Rantanen & Toikko 2008, 92.)

Opinnäytetyöprosessimme aikana opimme paljon Varsinais-Suomen alueen järjestöjen tarjoamista lastensuojelupalveluista, mikä onkin hyvä, koska suuntaudumme molemmat lastensuojeluun. Tietomme karttuivat muun muassa erilaisista tukihenkilötoiminnan ja sijaisperhetoiminnan tarjoajista. Tiedämme myös nyt monia matalan kynnyksen maksuttomia palveluita, joihin osaamme tarvittaessa asiakkaita ohjata. Opimme järjestöistä myös, että millä tavoilla järjestöt toimivat yhteistyössä kuntien kanssa ja minkä järjestöjen toimintaan pääsee esimerkiksi palvelusetelillä sekä sen mitkä kunnat Varsinais-Suomen alueella ostavat miltäkin järjestöiltä palveluita. Vaikka tämä kompetenssialue kehittyikin prosessin aikana erityisen paljon, tulee sitä jatkossakin ylläpitää, jotta hankkimamme tieto ja osaaminen olisi ajan tasalla.

Myös kriittisen ja osallistavan yhteiskuntaosaamisen kompetenssi kehittyi opinnäytetyöprosessin aikana edelleen. Yhteiskunnallinen analyysitaito on myös tärkeä osa sosionomin ydinosaamisen keskeisiä alueita. Yhteiskunnallisen osaamisen tavoitteet eivät kuitenkaan ole samalla tasolla kuin yliopistokoulutuksissa, sillä sosionomikoulutuksessa painotetaan enemmän käytäntösuhdetta, suuntaavien opintojen opintoja, asiakastyötä ja käytännön harjoitteluja. Lisäksi opintojen pituus on lyhyempi. Sosionomin yhteiskunnallisen osaamisen pohjana onkin hyvinvointiyhteiskunta sen analysoiminen ja siinä työskentely. (Rantanen & Toikko, 2008.)

Järjestöjen toiminta onkin keskeinen osa hyvinvointi- ja kansalaisyhteiskuntaa. Opinnäytetyöprosessimme aikana opimme paljon järjestöjen ja etenkin Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n tekemästä vaikuttamistyöstä Varsinais-Suomen alueella. Pääsimme muun muassa seuraamaan, miten järjestöjen kannanottaminen ja vaikuttamistyö jälkihuollon ikärajan nostamiseen kahteenkymmeneenviiteen vuoteen tuotti tulosta ja lakimuutos jälkihuollon ikärajasta tuli huhtikuussa voimaan. Keskustelut jäsenjärjestöjen ja Anna Rantasuon kanssa saivat meidät myös pohtimaan lastensuojelualan rakenteiden toimintaa kriittisesti sekä resurssien riittävyyttä. Kun julkisella puolella ei ole riittävästi resursseja lastensuojelutyön tekemiseen, tarvitaan yksityistä ja kolmatta sektoria tukemaan lastensuojelutyötä. Järjestöjen kannalta ajateltuna lastensuojelutyötä tehdään voittoa tavoittelematta, kun taas yrityksissä työstä pyritään saamaan voittoa, mikä sai meidät pohtimaan kriittisesti erilaisia orientaatioita ja tapoja tehdä lastensuojelutyötä.

Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen kehittyi opinnäytetyöprosessin aikana edelleen. Prosessin aikana tutustuimme laajasti erilaiseen tutkimukselliseen

kehittämistoiminnan kirjallisuuteen ja opimme prosessin eri vaiheista. Opinnäytetyöprosessin aikana olemme oppineet suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan prosessia sekä omaa tutkivaa ja kehittävää työtettämme. Nykyään työelämä on entistä muuttuvampaa ja siksi kehittämisosaamisen merkitys on entistä isompi. Tämän takia meidänkin on tärkeä ymmärtää, mitkä tekijät mahdollistavat työelämän kehittymisen ja innovaatioiden syntyminen. Innovaatiokompetensseja ovat luova ongelmanratkaisukyky, kokonaisvaltainen ymmärrys, päämäärätietoisuus, yhteistyökyky ja verkosto-osaaminen. (Salonen ym. 2017, 10.) Kaikki nämä kompetenssit ovat kehittyneet myös tämän prosessin aikana.

Sosionomin kompetensseista tärkeimpiä on eettinen osaaminen ja oman toiminnan eettisyyden jatkuva tarkasteleminen. Sosiaalialan arvoja ja etiikkaan liittyviä haasteita on käsitelty opintojen aikana runsaasti heti opintojen alusta alkaen, ja olemme kumpikin kohdanneet esimerkiksi eettisiä ristiriitoja ollessamme työelämässä opintojen ohella. Olemme siis tarkastelleet sosionomin asemaa ja suhdetta etiikkaan sekä erilaisia eettistä harkintaa vaativia asiakastilanteita. Eettinen ajattelu ja eettisen osaamisen kehittyminen on kulkenut kanssamme myös koko opinnäytetyöprosessin ajan.

Sosiaalialan eettisten periaatteiden keskiössä ovat sosiaalialan arvot ja niiden noudattaminen asiakastyön lähtökohtina. Arvoihin kuuluvat jokaisen ihmisen yhtäläinen ihmisarvo, ihmisoikeudet ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Näitä toteutetaan esimerkiksi arvostavan vuorovaikutuksen, molemminpuolisen luottamuksen, ihmisen voimavarojen ja vahvuuksien vahvistamisen sekä syrjinnän vastustamisen ja erilaisuuden hyväksymisen kautta, korostamalla ihmisen itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta. Ammattietiikka on laajempi käsite, kuin laki, sillä se ohjaa koko ammatillista toimintaa ja siihen liittyviä valintoja ja ratkaisuja - lainsäädäntö ei välttämättä tarjoa suoria ratkaisuja vaativan ihmishuhtelyön pulmiin. (Talentia 2019.)

Sosiaalialan työn perimmäisenä tavoitteena on kärsimyksen ja eriarvoisuuden vähentäminen, sekä ihmisten auttaminen ja tukeminen heidän kohtaamissaan haasteissa heidän tarvitsemallaan tavalla. (Talentia 2019.) Tätä tavoitetta pidimme yhtenä lähtökohtana kehittämistyöllemme, jonka on tarkoitus toimia lastensuojelun palveluita tarvitsevien ihmisten ohjautumista palveluiden piiriin.

Sosiaalialan kompetensseista yksi on asiakastyön osaaminen, joka myöskin kehittyi opinnäytetyöprosessimme aikana. Hyvän ja vaikuttavan asiakastyön keskiössä ovat

hyvät vuorovaikutustaidot. Vuorovaikutustaitoja saatetaan pitää epämääräisenä osana ammatillisuutta, joka saattaa usein olla kuin itsestäänselvyys, tai toisaalta jopa toissijainen taito. Vuorovaikutustaitoa voi oppia ja kehittää, kuten muitakin ammattitaidon osa-alueita. (Vilén ym 2002, 17.) Hyvät vuorovaikutustaitomme toimivatkin opinnäytetyöprosessimme kantavana voimana, sillä tapasimme runsaan määrän ja työskentelimme meille ennestään tuntemattomien vaikuttajien, esimerkiksi järjestöjen edustajien kanssa. Prosessi tarjosikin meille mahdollisuuden päästä haastamaan itseämme ja omia asiakastyön taitojamme.

Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaamisen kompetenssit kehittyivät myöskin opinnäytetyöprosessimme aikana. Sekä työyhteisö-, johtamis- että yrittäjyysosaamisessa verkostoitumisen taidot ovat tärkeässä roolissa. Verkostoituminen on prosessi, jossa yhteistyökumppaneiden tieto, arvot ja osaaminen yhdistetään toiminnaksi, joka tuottaa jonkinlaista lisäarvoa. (Lamminpää 2014, 16.) Parhaimmillaan verkostoituminen ja sitä seuraava verkostotyöskentely on tavoitteellista, jatkuvaa ja pitkäaikaista, ja yhteistyö johtaa johonkin yhteiseen tavoitteeseen. Verkostotyöskentely on vuorovaikutteista ja luottamuksellista. Luottamuksellinen vuorovaikutus on edellytys sille, että toimijat mieltävät ja hahmottavat yhteistyön sisällön ja tavoitteet samalla tavalla. Verkostoitumisen tarkoituksena on pystyä hyödyntämään ja kehittämään jokaisen toimijan osaamista. Yhteiseen tavoitteeseen pyrkimisen pohjalta tarkennetaan jokaisen verkostossa toimivan rooli ja erityisosaamisen sisältö, jotta jokaisen osaaminen tuo lisäarvoa yhteiseen toimintaan. (Verkostokonsultit 2019.)

Pääsimme opinnäytetyöprosessimme aikana verkostoitumaan Varsinais-Suomen alueella toimivien järjestöjen toimijoiden kanssa, ja pääsimme myös aitiopaikalta seuraamaan toimeksiantajamme Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n koordinaattorin Anna Rantasuon työskentelyä laajojen verkostojen parissa. Saimmekin paljon arvokasta tietoa verkostotyöskentelystä ja siihen liittyvistä haasteista.

7.2 Prosessin arviointi

Arvioidessamme kehittämistyömme prosessia, voimme todeta onnistuneemme hyvin. Pysyimme suunnitelmamme mukaisessa aikataulussa ja autoimme urakassa toisiamme silloin, kun se oli tarpeen. Siitä huolimatta, että järjestöjen selvitystyö ja järjestöihin soittelu veivät odotettua kauemmin aikaa, pysyimme aikataulun puitteissa

jokaisessa työn vaiheessa. Viestintämme OneDrive:ssa, sähköpostitse ja viestitse toimi, niin toimeksiantajan kuin toistemme suuntaan. Olemme myös tyytyväisiä kehittämistyömme lopputulokseen.

Prosessimme vaiheissa jotkin asiat olisivat voineet onnistua paremmin. Mielestämme järjestöille lähettämämme kyselyt onnistuivat, koska saimme niihin vastauksia, ja niiden muotoilu oli tarkkaan suunniteltu, mutta sähköposti, jossa kyselyt lähetimme, ei aina ollut tavoittanut oikeita henkilöitä tai sitä ei ollut ymmärretty oikein. Voimme myös pohtia kuntiin lähettämiemme Webropol-kyselyiden tarpeellisuutta, koska niistä emme saaneet montaakaan vastausta, eivätkä ne lopulta vaikuttaneet lopputuotoksen muotoon. Canva-ohjelma ei myöskään aina toiminut odottamallamme tavalla ja karttojen jako toisillemme oli välillä haastavaa.

Kehittämistyömme onnistui myös vastaamaan toimeksiantajamme tarpeisiin. Etenkin Vakka-Suomen alueelle palvelukartta tuli tarpeeseen, sillä siellä siitä on etenkin Perhelinjalle hyötyä, kun perheitä ohjataan oikeiden palveluiden piiriin. Toimeksiantajamme oli myös tyytyväinen toimintaamme kehittämistyön parissa. Anna Rantasuolta saamamme palautteen mukaan työskentelimme hyvin itsenäisesti ja aktiivisesti sekä vastasimme toimeksiantoon. Hänen mielestään pysyimme hyvin aikataulussa, pidimme sovituista kiinni ja osasimme tarvittaessa kysyä epäselvistä asioista. Toimeksiantaja oli tyytyväinen myös palvelukarttoihin. Kaiken kaikkiaan kehittämishankkeen tavoitteet tuli saavutettua.

7.3 Kehittämistyön jatkomahdollisuudet

Niin kuin tässä raportissa jo aiemmin tuomme ilmi, muuttuu alueella toimivien järjestöjen kenttä koko ajan. Esimerkiksi Operaatio Ruokakassi ei saanut STEAN rahoitusta tälle vuodelle ja tippui siksi joukosta pois kesken prosessimme, vaikka se oli yksi niistä jäsenjärjestöistä, joita haastattelimme jo marraskuussa Lastensuojelun järjestömessuilla. Myös WAU ry, joka on jo kymmenen vuotta järjestänyt valtakunnallisesti maksutonta ja liikunnallista kerhotoimintaa sekä välituntitoimintaa, ja joka Varsinais-Suomessa toimi muun muassa Salossa ja Uudessakaupungissa, ajautui konkurssiin 2019 huhtikuun alussa (WAU ry 2019). WAU ry oli alusta asti sitoutunut prosessiimme ja joutui viime metreillä jäämään pois palvelukartoistamme. Näin yksityiskohtaisesti tuomme esimerkkijärjestöjä esille, koska havainto järjestökentän jatkuvasta muutoksesta oli tärkeä havainto kehittämishankkeemme aikana.

Koska järjestöjen kenttä on muuttuvaa, hankkeet kestävät vain tietyn ajan ja rahoituksen saanti on epävarmaa, tulisi tällaisia palvelukarttoja päivittää usein, jotta ne ovat ajan tasalla ja tiedot paikkansa pitäviä. Se oli yksi peruste sille, että halusimme palvelukarttojen olevan sähköisessä muodossa, jotta niitä olisi helppo päivittää. Vaikka meidän osaltamme karttojen päivittäminen jää, voisi ajankohtaisen järjestötiedon päivittäminen olla esimerkiksi hyvä TKI-projekti Turun ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoille. Halutessaan tiivistää järjestöjen välistä yhteistyötä ja uusia mahdollisia jäsenjärjestöjä kartoittaakseen, myös Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry:n puolelta karttojen päivittäminen on mahdollista.

Valmiina olevat ja ajantasaiset järjestökartat myös ovat hyvä lisä opiskelijoille opintomateriaaliksi. Tällaiset palvelukartat tukevat erityisesti lastensuojeluun suuntautuvia opiskelijoita, tulevia lastensuojelun ammattilaisia. Myös varhaiskasvatukseen suuntautuville opiskelijoille voisi olla paljon hyötyä näistä kartoista, jotta hekin osaavat ohjata perheitä oikeiden ja erityisesti matalan kynnyksen palveluiden pariin. Valmiit ja päivitettyt kartat on myös helppo levittää sähköisesti alan ammattilaisille niin yksityiselle kuin julkisellekin sektorille, jotka pystyvät myös tahoillaan levittämään sitä ja käyttämään hyödyksi palveluohjauksessa. Esimerkiksi Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n Perhelinjalla alueellisista palvelukartoista tulee olemaan hyötyä, ja siellä Vakka-Suomen palvelukartta on jo otettu käyttöön palveluohjauksessa Laitilassa ja Uudessakaupungissa.

LÄHTEET

Eksote 2019. Viitattu 16.5.2019. www.eksote.fi > Lasten- ja nuorten talot

Eksote 2019. Viitattu 16.5.2019. www.eksote.fi > Terveys- ja hyvinvointiasemat

Enberg-Viljakainen, N-M. & Holopainen, P. 2013. Annetaan sen ihmisen kertoo tarinansa – Sairaalan sosiaali- ja omahoitajien kokemuksia asiakastyöstä dialogin näkökulmasta tulkittuna. Opinnäytetyö. Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Harju, A. 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Kansanvalistusseura.

Helsinki 2019. Viitattu 16.5.2019 www.hel.fi > Palvelukartta

Hyppönen, J. 2012. Uuden sukupolven palveluohjaus - Jyväskylän palveluita kehittämässä. Opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Hänninen, K. 2007. Palveluohjaus - Asiakaslähtöistä täsmäpalvelua vauvasta vaariin. Helsinki: Valopaino Oy.

Iivonen, A.; Fields, M.; Iivonen, E.; Ketola, T.; Manninen, L.; Ojanen, E. & Tahvanainen, K. 2005. Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan Keskusliitto ry

Innokylä 2019. Viitattu 5.5.2019. www.innokyla.fi
<https://www.innokyla.fi/documents/78164/0/Palveluohjaus+diasarja.pdf>

Isoherranen, K. 2005. Moniammatillinen yhteistyö. Vantaa: Dark Oy

Kansalaisyhteiskunta 2019. Viitattu 16.4.2019. www.kansalaisyhteiskunta.fi >
[Kansalaisyhteiskunta](http://www.kansalaisyhteiskunta.fi)

Kanta-Hämeen Pitsi-hanke 2013. Palveluohjauksen käsikirja - Artikkelikokoelma taustoista ja käytännöistä. Hämeenlinnan kaupunki.

Kärkkäinen, H. & Niemelä, J. 2018. Alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä saama tuki lapsen käytöksen ongelmissa. Vanhempien kokemuksia palvelujärjestelmän toimivuudesta Peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueella. Opinnäytetyö. Centria-ammattikorkeakoulu.

Lamminpää, V. 2014. Verkostoituminen yrityksen toiminnan tukena. Opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulu.

Lastensuojeluinfo 2019. Viitattu 10.2.2019. www.lastensuojeluinfo.fi > [Lapsiperheiden palvelut](http://www.lastensuojeluinfo.fi) >
[Lastensuojelu- ja sosiaalipalvelut](http://www.lastensuojeluinfo.fi).

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417. Annettu Helsingissä 13.4.2007. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lastensuojelulaki 12.2.2010/88. Annettu Helsingissä 12.2.2010. Saatavilla sähköisesti osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>.

Lastensuojelulaki 30.12.2014/1302. Annettu Helsingissä 30.12.2014. Saatavilla sähköisesti osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lastensuojelulaki 75§. Annettu Helsingissä 13.4.2007. Saatavilla sähköisesti osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lastensuojelulaki 12.2.2010/88. Annettu Helsingissä 12.2.2010. Saatavilla sähköisesti osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lastensuojelun Keskusliitto 2019. Viitattu 27.2.2019. www.lskl.fi > Jäsentyhteisöt

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2019. Viitattu 16.5.2019. www.varsinaissuomenpiiri.mll.fi > Tietoa toiminnastamme > Paikallisyhdistykset

Mäki-Valkama, S. 2016. Lapsiperheiden palveluohjaus asiakkaiden kokemana. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Möttönen, S. & Niemelä, J. 2005. Kunta ja kolmas sektori. Yhteistyön uudet muodot. Keuruu: PS-Kustannus.

Papunet 2019. Viitattu 16.5.2019. www.papunet.fi > Tietoa > Palveluohjaus ja palvelusuunnitelma > Kommunikoinnin esteettömyys palvelusuunnitelmaa laadittaessa

Pesäpuu ry 2009. Sijaishuollon peruspilarit – Osallistujan käsikirja. Jyväskylä: Kopijyvä.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turku: Turun ammattikorkeakoulu

Salonen, K.; Eloranta, S.; Hautala, T. & Kinon, S. 2017. Kehittämistoiminta ja kehittämisen menetelmiä ammatillisessa korkeakoulutuksessa. Turku: Turun ammattikorkeakoulu

Savikuja, J. 2003. Johdatus yhteiskuntapolitiikkaan. Joensuu: Joensuu University Press

Seppälä, H-R. 2011. Sosiaali- ja terveysjärjestöt osana julkista palvelujärjestelmää. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Annettu Helsingissä 30.12.2014. Saatavilla sähköisesti osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301#Pidp446702288>

STM 2019. Viitattu 2019. www.stm.fi > Sosiaali- ja terveysministeriö > Vastualueet > Sosiaali- ja terveystalot > Sosiaalipalvelut > Lastensuojelu

STM 2019. Viitattu 1.3.2019. www.stm.fi > Sosiaali- ja terveysministeriö > Hankkeet ja säädösvalmistelu > Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma > Perhekeskukset

Suomen Palveluohjausyhdistys 2019. Viitattu 4.3.2019. www.palveluohjaus.fi > Mitä palveluohjaus on? > Mihin palveluohjausta tarvitaan?

Suomen sosiaali- ja terveys ry. 2015. Faktaa järjestöistä. Viitattu 9.2.2019 <http://www.soste.fi/elinvoimaiset-jarjestot/faktaa-jarjestoista.html>

Talentia 2019. Viitattu 5.5.2019. www.talentia.fi > Ammattieettiset ohjeet.

THL 2019. Viitattu 28.2.2019. www.thl.fi > Aiheet > Sote-uudistus > Talous ja politiikka > Sosiaalipolitiikka > Sosiaalityö > Palveluohjaus

THL 2019. Viitattu 10.2.2019. www.thl.fi > Käsikirjat > Lastensuojelun käsikirja > Työprosessit > Mitä on lastensuojelu.

THL 2019. Viitattu 12.2.2019. www.thl.fi > [Lapset, nuoret ja perheet](#) > [Peruspalvelut](#) > [Lastensuojelu](#).

THL 2019. Viitattu 10.2.2019. www.thl.fi > [Tutkimus ja kehittäminen](#) > [Tutkimukset ja hankkeet](#) > [Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma \(LAPE\)](#).

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen Kehittämistoiminta. 3.painos. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Turku 2019. Viitattu 16.5.2019. www.turku.fi > Palvelutori

Turku 2019. Viitattu 16.5.2019. www.turku.fi > Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen chat

Valtioneuvosto 2018. Maakunta- ja sote-uudistus. Mikä on sote-uudistus? Viitattu 11.2.2019. www.alueuudistus.fi > [mika-on-sote-uudistus](#)

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019. Viitattu 10.2.2019. www.vslj.fi > [Järjestömmme](#) > [Tehtävämme](#).

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019. Viitattu 10.2.2019. www.vslj.fi > [Järjestösotehanke 113](#)

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019. Viitattu 6.3.2019. www.vslj.fi > [Löydä järjestöjen palvelut](#)

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry 2019. Viitattu 16.5.2019. www.vslj.fi > Perhelinja

Verkostokonsultit 2019. Viitattu 5.5.2019. www.verkostokonsultit.fi > [Verkostoitumisesta pähkinänkuoressa](#).

Viinamäki, L. 2008. 14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä. Rantanen, T. & Toikko, T. Sosionomin (AMK) osaaminen ja sosiaalityön tutkimus. Kemi: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu.

Vilén, M.; Leppämäki, P. & Ekström, L. 2002. Vuorovaikutuksellinen tukeminen. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Virtanen, P. 1999. Verkostoituva asiakastyö. Tampere: Tammerpaino Oy

Alueelliset palvelukartat

SALON SEUTU

Seudulla lastensuojelutyötä tekevät järjestöt

Alueella toimintaa järjestävät järjestöt:

Adoptioperheet ry

Salo
Salon adoptioperheet-ryhmä
Leiritoiminta (lapset, nuoret ja lapsi aikuisen kanssa)
www.adoptioperheet.fi

Anna Tukesi ry

Salo
Hädänalaisessa elämäntilanteessa olevien auttaminen
Harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia vähävaraisille
Alueen järjestöjen keskinäisen yhteistyön kehittäminen
Ruoka-apu Salon seudulla mm. tähderuokailu-mallia
Materiaalisen avun kierrättäminen
Tapahtumia Salon alueella
Palveluohjausta, informaatiota ja neuvontaa eri järjestöjen palveluista
www.annatukesi.net

Aseman Lapset ry

Salo
Walkers-autot: pyörrien päällä liikkuvia nuorten kohtaamispaikkoja, joiden tarkoituksena on tarjota ammattilaisille keino täydentää paikallisen nuorisotyön katvealueita, mahdollista kysellä ja tilata omalle paikkakunnalle käymään
www.asemanlapset.fi

Folkhälsans Förbund rf

Kemiönsaari
Uimakoulu
Kiusaamista ehkäisevät välineet
FHille-toiminta: Valmentaa lasta esikouluun ja koulun, 4-7-vuotiaille ja heidän vanhemmilleen yhteisiä hetkiä peitaamiselle ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi
Nuorten uimaopettajaksi kouluttamista
www.folkhalsan.fi

ICDP Suomi ry

Kemiönsaari
ICDP- Kannustava vuorovaikutus-ohjelma, tavoittelee positiivista ja sensitiivistä lapsen ja aikuisen välistä vuorovaikutusta
ICDP-ryhmiä vanhemmille ja ammattilaisille
ICDP-ohjelma käytössä päiväkodeissa
ICDP-materiaalit
Koulutuksia, konferensseja ja seminaareja
www.icdp.fi

Leijonaemot ry

Salo
Vertaistukiryhmä
Leijonaluuri ja Leijonapartio
Tukea erityislasten perheille
www.leijonaemot.fi

MLL Varsinais-Suomen piiri ry

Salo, Somero, Kemiönsaari
Ammatilliset perhepalvelut: kotipalvelu, perhettyö, lasten kotihoito, valvotut tapaamiset, ammatillinen tukihenkilötoiminta
Avoimet kohtaamispaikat
Vapaaehtoinen tukihenkilötoiminta: (kaveritoiminta perhekummi, ystäväksi maahanmuuttajajäille)
Nuorisotoiminta: tukioppilastoiminta, ennaltaehkäisevä päihdettyö Ryhmä- ja vertaisryhmätoiminta (tanssitan vauva-ryhmät, isä- lapsi-toiminta)
Kerhotoiminta, retket, leirit
Kylänummi- ja -vaaritoiminta
www.varsinaissuomenpiiri.mll.fi

Pelastakaa Lapset ry

Salo
Lastensuojelun tukiperheitoiminta
Lomakottoiminta
Tukihenkilötyötä
Sporttikommitoiminta
Adoptiotoiminta
Perhehoito
Nuorisotoiminta
Evätää Elämälle-ohjelma: tukee syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten hyvinvointia oppimateriaali- ja harrastustuen sekä lomakottoiminnan kautta
www.salo.pelastakaaalapset.fi

Suomen Uusperheiden Liitto ry

Salon seutu
Naistenliitit,
Uusperheineuvonta
www.supli.fi

Vesaisten Varsinais-Suomen piiri ry

Salo, Somero
Leiri- ja kerhotoiminta
Harrastus- ja kulttuuritoiminta
Koko perheen tapahtumat
www.vesaiset.fi

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto

Salo, Kemiönsaari
Koulutukset ja infoillat vanhemmille (Esim. Vanhempien eron ABC-illat)
Neuvonta
www.yvpl.fi

4H-yhdistykset

Salo, Somero
Kerho- ja leiritoiminta
Kursnit, kilpailut ja tapahtumat
Yrittäjyyskasvatus sekä nuorten työllistämistoiminta
www.somero.4h.fi
www.salo.4h.fi

MYÖS NÄMÄ JÄRJESTÖT TARJOAVAT APUA JA TUKEA ALUEELLA:

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry

Lastensuojelujärjestöjen yhteistyö ja palveluohjaus
Kunta-järjestöyhteistyön edistäminen
Vaikuttamis- ja kehittämistyö
Linkki-toiminta: Keskusteluapu ja vertaisryhmät murrosiän tueksi sekä ammattilaisten koulutusta
Perheliina, joka vie järjestöjen palvelut eri alueille
www.vslj.fi

Länsi-Suomen Etävanhemmat ry

Neuvonta ja informaatio etävanhemmuuteen; (esim. lapsen huolto, elatusmaksut, tapaamiset.)
Tapahtumat, retket
Neuvontapuhelin joka päivä 9-21
www.lansi-suomenetavanhemmat.fi

Turun seudun Yksinhuoltajat ry

Vertaistuki yhden vanhemman perheiden olkkarit, lasten vertaisryhmät, aikuisten eroryhmät
Leirit, retket ja tapahtumat
Eroinfo puhelin, neuvonta
www.turunseudunyksinhuoltajat.com

Ammatillisten perhekotien liitto ry

Lounais-Suomen laatu- ja ammattilisten perhekotien yhteistyöelinenä
www.apkl.fi

Raide ry

Ehkäisevä päihdettyö: Kouluvierailut Vanhemmille suunnattu tuki ja neuvonta
Toiminta nuorten tapahtumissa mm. messut ja festarit
Matalan kynnyksen tuki- ja neuvontapalvelut nuorille (Tukiraide)
Leiri-toiminta yläkoulukäisille
www.raide.info

Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset – FinFami ry

Omaisneuvonta
Tukihenkilötoiminta
Avoin toiminta, yhteisöluennot ja teemaillat
Kursnit ja virkistystoiminta
Vertaistuki
Moip! - nuorten aikuisten toiminta
Lapset puheeksi-keskustelut ja vertaistuki
Toiminta perheille, joissa vanhemmalla mielenterveysongelmaa
www.finfami.fi

Auta Lasta ry

Veturointi-hanke: lastensuojelun sijais- ja jälkihuollon asiakkaina aiemmin olleet nuoret aikuiset toimivat nuorten tukena itsenäistymisen elämäntilanteessa, yksilö- ja ryhmätoiminta
www.autalasta.fi

Romano Missio ry

Romanien etua ajava lastensuojelujärjestö
Tiedonanto, ohjaus ja neuvonta
Voi auttaa viranomaisten kanssa asioinnissa
www.romanomissio.fi

Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry

Perhe- ja pariterapiakoulutukset
Vaikuttamistyö
Jäsentapahtumat
Palveluntuottajarekisteri työnohjaus- ja pariterapiapalveluista
www.vspfy.fi

Varsinais-Suomen Sijoituslasten Vanhemmat ry

Virkistys- ja koulutustoiminta
Vertaistuki
Neuvonta ja sijoituslasten oikeuksien ajaminen
www.perhehoitolitto.fi/perhehoitolitto_ryjja_senyhdistykset/varsinais-suomen_sijoituslasten_vanhemmat_silava_ry

Lounais-Suomen Martat ry

Edistää kotien ja perheiden hyvinvointia
kotilounasneuvonnalla (myös arjenhallintaa)
www.martat.fi

Suomen Karva-Kaverit ry

Karva-kaverit käyvät vapaaehtoistoimintana ilahduttamassa lapsia ja nuoria lastenkodeissa, päiväkodeissa, kouluissa ja erilaisissa tapahtumissa
Karva-Kaverit ovat koiria, kissoja, kaneja, poneja, aasi ja jopa poro, joita voi pyytää vieraillemaan talokseen.
Kehittää myös eläinavusteista vapaaehtoistoimintaa
www.suomenkarvakaverit.fi/varsinais-suomi

Yhteiset Lapsemme ry

Adoptiivalmennus ja -kuraattoritoiminta
Vertaistuki
Kerho- ja leiritoiminta
Kerho- ja leiritoiminta adoptioperheille
Koulutus ja seminaaritoiminta
Monikulttuuriset perhetukipalvelut
Maahanmuuttajalasten sijaishuolto
Ole rohkea ja reilu -työpajat
www.yhteisetlapsemme.fi

Lounais-Suomen SYLI ry

Vertaistukiryhmätoiminta
Tuetut lounaat ja avoimet kahvihetket
Toiminnalliset ryhmät
Keskustelut ja koulutukset
Eduvalvonta
www.syliin.fi

Säätiö Majakan Valo

Perhehoidon palvelut: perheiden rekrytointi, valmennus ja tarvittavat tukitoimet
Tukiperhe- ja tukihenkilöpalvelut
Kriisiperhehoito
Perhe perheessä-sijoitus
www.majaknvalo.org

Äidit irti synnyttymasennuksesta

Äimä ry
Vertaistukipuhelin ja chat
Turussa vertaistukiryhmä
Tukiaitaa mahdollista tavata Turussa, Mynämäellä, Uudessakaupungissa, Laullassa ja Pyhärannassa
Perheleirit
www.aima.fi

LOIMAAN SEUTU

Seudulla lastensuojelutyötä
tekevät järjestöt

Alueella toimintaa järjestävät järjestöt:

4 H - yhdistykset

Pöytyä, Orpää, Merilä, Auru, Koski TL,
Loimaa
Kerhotoiminta, kuraatit, kilpailut, tapahtumat,
yrittäjyyttä ja elämäntaitoja sekä työllistämistä
Loimalla kotipalvelu, luonto-
ja ympäristökasvatus.
www.4h.fi

Pelastakaa Lapset

Koski TL ry
Tuloperhehoito, Lomakotitoiminta,
luottokasvatus, Sportikummitoiminta,
edoptoiminta, perhehoito,
nuorisotoiminta
www.pelastakaaalapset.fi

Vesaisten Varsinais-Suomen piiri ry

Loimaa, Auru, Merilä, Pöytyä, Orpää
Lentä, kerhot, farmatua- ja kulttuuritoiminta
sekä tapahtumat koko perheelle.
www.vesaisten.fi

MLL Varsinais- Suomen piiri ry

Loimaa, Orpää, Pöytyä, Merilä, Koski TL,
Auru
Kotipalvelu, perhehoito, ammatillinen
tuohentötoiminta, lastenhoito, Perhehoitajat ja
suomalaiset lastensuojelut, lähi- ja
Merkittävyyden toiminta, vasaattien
tuohentötoiminta (Kaveritoiminta,
perhehoito, ystävä- ja maahanmuuttajatyöt),
kerhotoiminta, Kylvämyksi- ja -vaatimista,
kulttuuritoiminta, vertaistukitoiminta,
Tanssin ja musiikki-ryhmät, neulat, leirit.
www.varsinaissuomenpiiri.mll.fi

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Loimaa
Koulukaverit, neuvonta ja vanhempien tuki
semin. Vanhempien ään ABC.
www.yppi.fi

MYÖS NÄMÄ JÄRJESTÖT TARJOAVAT APUA JA TUKEA ALUEELLA:

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry

Lastensuojelujärjestöjen yhteistyö ja
palveluohjelma
Kuntajärjestöyhteistyön edistämisen
valtuutus- ja kehittämisohjelma
Lunastamistoiminta: Keskustelu- ja
vertaistukiryhmät nuorisoihin tuetaan sekä
ammattilaisten koulutusta
Perhehoito, joka vie järjestöjen palvelut
ei alueella
www.vsl.fi

Länsi-Suomen Etävanhemmat ry

Neuvonta ja informaatio
etävanhemmuuteen, (esim. lapsen huolto,
eläuseräkorotus, tapaturmat, neulat,
leirit)
Neuvontapuhelin joka päivä 9-21
www.lansi-suomenetavanhemmat.fi

Turun Seudun Yksinhuoltajat ry

Vertaistuki yhden vanhemman
perheiden ollessa, lasten vertaistukiryhmät,
olustien ertäryhmät
Leirit, neulat ja tapahtumat
Eronnepuhelin, neuvonta
www.turunseudunyksinhuoltajat.com

Ammatillisten perhekoivien liitto ry

Lounais-Suomen lasten ja nuorten
ammattilaisten perhekoivien
yhteistyötoiminta
www.apli.fi

Raide ry

Erilaisia pöytätyö. Koulun ja
Vanhempien suuntautunut ja
neuvonta
Toiminta nuorten tapahtumissa mm.
maailma ja leirit
Matalan kynnyksen tuki- ja
neuvontapalvelut nuorille (Tukinetti)
Leirit toiminta ylläpitäjätoiminta
www.raide.info

Varsinais-Suomen mielenterveysomaist - FinFami ry

Omat neuvonta
Tuohentötoiminta
Aurion toiminta, yleisölaulut ja teematilat
Kuraatit ja vertaistukitoiminta
Vertaistuki
Maggi - nuorten aikuisten toiminta
Lapsen puhelin- ja kuraatit ja vertaistukitoiminta perheille, jossa vanhemmilla
mielellä on ylläpitäjätoiminta
www.finfami.fi

Auta Lasta ry

Veluromi-hanke, lastensuojelun ajaksi ja
jalkaväen tukitoiminta pienin olleat nuoret
ajaksi toimivat nuorten tukien
toimintajärjestelmä elämäntilanteissa, yksinäis- ja
ryhmätoiminta
www.autalasta.fi
www.autalasta.fi/veluromi

Romano Missio ry

Romanien elämäntilanteiden lastensuojelujärjestö
Tiedonanto, ohjeita ja neuvonta
Vaikeissa tilanteissa kukaan ei ole yksin
www.romanomissio.fi

Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry

Perhe- ja perheterapiakoulutus
Valtuutus- ja kehittämisohjelma
Jäsenetapahtumat
Palvelu- ja tukitoiminta työntekijöille ja
perheterapiapalveluista
www.vapy.fi

Varsinais-Suomen Sijoituslasten Vanhemmat ry

Vertaistuki ja koulutustoiminta
Vertaistuki
Neuvonta ja sijoituslasten elämäntilanteen
apaminen
www.perheterapiayhdistys.fi/perheterapiayhdistys_ry
www.perheterapiayhdistys.fi/varsinaissuomen_sijoituslasten_vanhemmat_ajatusryhmy

Lounais-Suomen Martat ry

Edistää kotien ja perheiden
ryyminvointia
lastensuojelun tukemista (myös
perhehoito)
www.martat.fi

Suomen Karva- Kaverit ry

Karva-kaverit lähtevät
vapaavoluntäärit
lastensuojelun tukemista
lastensuojelun tukemista ja nuorten
lastensuojelun tukemista, päivähoitoon,
koulutukseen ja erilaisissa tapahtumissa
Karva-kaverit ovat kanta, kassa,
kassa, pankki, ota ja josta ota,
jota voi pyytää vierailuun
lastensuojelun tukemista
Kerhoissa myös elämäntilanteiden
vapaavoluntäärit
www.suomenkarvakaverit.fi

Yhteiset Lapsemme ry

Adoptio- ja sijoituslasten
tukemista
Vertaistukitoiminta
Vertaistukitoiminta adoptio- ja sijoituslasten
tukemista ja sijoituslasten tukemista
Merkittävyyden tukemista
Maahanmuuttajien tukemista
Ota rahoitus ja neuvonta-työ
www.yhteisetlapsemme.fi

Lounais-Suomen SYLI ry

Vertaistukitoiminta
Tuki- ja tukiryhmät ja suomalaiset
lastensuojelut
Tammikokoukset
Keskustelu- ja koulutusta
Eronnepuhelin
www.syli.fi

Säätiö Majakan Valo

Perheiden palvelut, perheiden
neuvonta, voimavaroja ja tukemista
tukemista
Tuki- ja tukiryhmät
Keskustelu- ja koulutusta
Perhehoito- ja tukemista
www.majakkanvalo.org

Äidit irti synnytyksen masennuksesta Äimä ry

Vertaistukitoiminta ja chat
Turussa vertaistukiryhmät
Turussa maahanmuuttajien tukemista
Hänkälä, Uudenkaupungissa,
Laitilassa ja Pyhäjärven
Perhehoito
www.aima.fi

TURKU

Seudulla lastensuojelutyötä tekevät järjestöt

Alueella toimintaa järjestävät järjestöt:

Adoptioperheet ry

Turun seutu
Adoptiонуorten ryhmä, leiritointia, Turun adoptioperhekerho, Turun äitiryhmä, Turun Kiinakerho
www.adoptioperheet.fi

Auralan nuoret

Turku
Harraste- ja kesäkerhot, iltapäivätoiminta, Turun Tyttöjen Talo
www.auralannuoret.fi

Auralan Settlementti ry

Turku
Päiväkotitoiminta, Liikuntaleikkikoulu, kotoutumiskoulutus maahanmuuttajille, kurssit
www.aurala.fi

Aivoliitto

Turku
Turun Nuorten talo: Asumis- ja avopalvelut. Ammatillinen tukihenkilötoiminta ja neuropsykiatrinen valmennus
www.aivoliitto.fi

CISV Naantali

Turku ja lähikunnat
Lasten ja nuorten viikonloppuleirit, kansainväliset leirit vuosittain, tapahtumat & tilaisuudet
www.cisv.fi

Elämäntaidon ja vanhemmuuden tuki ry

Turku, Lieto
Perhetyö, perheiden vertaistukitoiminta, Perhepsyäkkitoiminta, Mummola-toiminta, läheisneuvonpito
www.vanhemmudentuki-ry.com

Ehjä ry

V-S alueen toimipiste Raisiossa
Ammatillinen tukihenkilötoiminta, tuettu asuminen, ammatillinen perhetyö, maahanmuuttajataustaisten nuorten avoin tukitoiminta, Ressu-toiminta, Omilleen-toiminta, Kannustavat kokemukset toiminta, Ikkunoita Ihmemaahan-hanke (-18-20)
www.ehja.fi

ETRA-liitto

Turku, Kaarina
Kursnit, tapahtumat, informaatio terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, esimerkiksi vauva- ja lapsiperheleirit
www.etralliitto.fi

Folkhälsans Förbund Rf.

Parainen, Turku, Lieto, Kaarina, Kemiönsaari
Päiväkodit, iltapäivätoiminta, perhekahvilat, Laula ja tanssi lapsesi kanssa-toiminta, Uimakoulu, FHille-toiminta, Kesäkerhot, odotusajan ryhmät, Uima- ja leikinhajausopetusta nuorille, Tyttö- ja poikakerhoja, Nuorten ja nuorten vanhempien kohtaamispaikka.
www.folkhalsan.fi

GAMU ry

Turku
Guider Game –hanke nuorten maahanmuuttajien kotoutumisen tueksi
www.gamu.fi

Globaalinnuoret ry

Turku
Koulunkäyntiä ja identiteettiä tukeva toiminta, mielekäs vapaa-ajantoiminta; liikunta, kerhot, leirit, retket, nuorisotalotoiminta, vertaistuki, yksilöohjaus, ryhmätoiminta
www.globaalinnuoret.fi

Helsingin Diakonissa-laitoksen säätiö

Turku
Vamos Turku tukee nuoria kohti koulua ja työelämää sekä arjen haasteissa: Yksilövalmennusta ja toiminnallisia ryhmiä
www.hdl.fi/vamos

HOPE - Yhdessä ja yhteisesti ry

Turku
Vaate- ja tavaralahjoituksien kerääminen ja jakaminen, lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen, vapaa-ajan elämäyksen järjestäminen.
www.hopeyhdistys.fi

ICDP Suomi ry

Turku, Parainen
ICDP-materiaalin tuottaminen Paraisilla ICDP-ryhmiä sekä vanhemmille, että ammatillisille. Ohjelma näkyy päiväkodeissa.
www.icdp.fi

Lounais-Suomen Mielenterveysseura

Turku
Turun kriisikeskus, kriisitöy ja kriisituki, kriisipuhelin, vertaisryhmätoiminta, Tukinet, Feeniks-työ (läheistensä menettäneiden tueksi), Koski-hanke (seksuaaliväkivaltoy), Serene-toiminta (pakolaistaustaisten mielenterveysyö)
www.mielenterveysseurat.fi/turku

KOTA ry

Turku, Kaarina, Raisio
Leirit, kerhot, kurssit, kuntoutusryhmät ja ryhmätoiminta seikkailukasvatuksen menetelmin
www.kota.fi

Koululaisten lomakerho ry

Turku
Lasten kerhotoiminta koulujen loma-aikoina
www.facebook.com/koululaistenlomakerhory

Miessakit ry

Turku
Neuvonta puhelimitse tai verkossa, Miesryhmätoiminta, keskusteluapu ja vertaistuki, eroryhmät, Erosia Elossa-tukihenkilöt, keskustelupalstat, verkkokursit
www.miessakit.fi

MLL Varsinaisen Suomen piiri ry

Turku, Kaarina, Lieto, Paimio, Sauvo, Parainen, Rusko, Masku, Nousiainen, Mynämäki, Naantali, Raisio
Kotipalvelu, perhetyö, ammatillinen tukihenkilötoiminta, lastenhoito, Perhekahvilat ja avoimet kohtaamispaikat, isä-lapsi-toiminta, Monikulttuurinen toiminta, Vapaaehtoinen tukihenkilötoiminta (Kaveritoiminta, perhekummi, ystäväksi maahanmuuttajajäidille), Kerhotoiminta, Kylänummi- ja -vaaritoiminta, Tukioppilastoiminta, vertaisryhmätoiminta, Tanssitan vauva-ryhmät, retket, leirit
<https://varsinaissuomenpiiri.mll.fi>

Leijonaemot

Turku ry
Erityislaster vanhemmille vertaistukiryhmät, Leijonaluuri ja Leijonapartio
www.leijonaemot.fi

Monipalvelukeskus

Tsemppi ry

Turku
Tsemppari – Nuorten aikuisten kohtaamispaikka: yksilötukea ja ryhmätoimintaa mielenterveyden tueksi. Kaveritoiminta lapsille, Mieskaverit 4-16-vuotiaille
www.tsemppi.net

Länsirannikon Pioneerit ry

Turku, Raisio
Turku: leiritointia, pop up-kerhot Raisio: leiritointia, ympärivuotinen Pinsukerho, kesäisin MeriPinsukerho
www.lansirannikonpinski.fi

Parasta Lapsille ry

Turku
Leiri-, viikonloppu- ja kerhotoiminta lapsille
www.parastalapsille.fi

Pelastakaa Lapset ry

Turku, Naantali, Paimio, Raisio
Lastenkoti Suvilinna, perhekuntoutusyksikkö Suvikumpu, tukiperhetoiminta, lomakotitoiminta, tukihenkilöt, Sporttikurmitoiminta, adoptiotoiminta, perhetyö, nuorisotoiminta, Eväitä Elämälle-ohjelma
<https://www.pelastakaalapsset.fi>

Perhekuntoutuskeskus Lauste

Turku
Perhehoito, sijaishuolto, koulupalvelut, erityisen huolenpidon osasto, perhearviointi, pari- ja perheterapia, yksilöterapia, vanhemman ohjaus, perhekuntoutus, tukihenkilötoiminta, nepsy-valmennus
www.lauste.fi

Sateenkaari Koto ry

Turku, Kaarina
Päivähoitopalvelut, Opetuskoti Mustikka maahanmuuttajalapsille ja äideille, kotipalvelu, perheterapia, siivousapu, lastenhoitopalvelu, vanhemmuuden tuki, perhetyö
www.sateenkaarikoto.fi

Sateenkaari -perheet ry

Turku
Vertaistointia sateenkaariperheille, tiedottaminen perheellistymismahdollisuuksista
www.sateenkaariperheet.fi

SOS-lapsikylä

Kaarina
Perhehoito, perhekuntoutus, lastenkoti, jälkihuolto, asumisharjoittelu, tukiperhe-toiminta
www.sos-lapsikyla.fi

Suomen Punainen Risti, Turun nuorten

turvatalo

Turku
Kriisiapu, kriisityöryhmä, Läheisneuvonpito, keskusteluapu, verkostotyö, Näppis-keskustelu, Tukinet-toiminta, ryhmätoiminta, palveluohjaus
www.punainenristi.fi

Suomen somalialaisten liitto ry

Turku
Informaatio, neuvonta, vaikuttamistyö, kotoutumisen edistäminen
www.somaliliitto.fi

Suomen Uusperheiden liitto

Turun seutu
Vertaisryhmät, vertaiskurssit, pari- ja perheterapia, uusperheneuvonta, Uusperheneuvojakoulutus, luennot, perhelomat ja -tapahtumat
www.supli.fi

Turun Ensi- ja Turvakoti

Turku
Kriisi- ja väkivaltatyö: Turun turvakoti, Lähisuhteiden väkivaltatyön avopalvelu Pilari, Tapaamispaikka Tenavatupe, Perheryhmätoiminta (ilman huoltajaa saapuneet pakolaisnuoret, joilla oleskelulupa), Rikosuhripäivystys. Vaativa vauvatyö: Turun Ensikoti, Vaativan vauvatyön avopalvelu, Ensikoti Pinja ja avopalveluyksikkö Olivia
www.tuentu.fi

Turun Icehearts ry

Turku
Joukkueurheilun kautta tapahtuva varhainen Ennaltaehkäisevä syrjäytymistä, edistää sosiaalisia taitoja ja tarjoaa lapsille pitkäkestoinen ja turvallisen suhteen aikuiseen
www.icehearts.fi

Turun Kaupunkilähetys ry

Turku, Lieto, Kaarina, Raisio, Naantali
Tukea työelämään ja opiskeluun: Oma koutsi. Tukea asumiseen ja itsenäistymiseen: TUAS –Nuorten tuettu asuminen
www.tukenasi.fi

Turun NMKY

Turku
TASU-ukkasuudet, Nuorten
kohtaamispaikka Toivo, Nuortetöitä
Hansassa, maahanmuuttajien
palveluohjelma, kerho- ja leiritöitä,
läi-keho-ohjelma,
ohjaajakoulutusohjelma, musiikki- ja
kirjallisuus, koulutusohjelma,
kutsuväittely, parkki, ykkönen,
oppilaitokset
www.turkiny

Vesaisten Varsinais-Suomen piiri ry

Turku, Raisio, Paimio, Kaarina,
Lieto, Naantali, Maasu, Myllymäki,
Nousiainen, Ruusko
Leiri, kerhot harrastus- ja
kulttuuritoiminta sekä tapahtumat
koko perheelle
www.vesaisten.fi

Turun seudun autismi- ja ADHD- yhdistys Aisti ry

Turku
Harrastus-, leiri- ja kerhotoiminta,
vertaiskoti, koulutukset ja
seminaarit
www.aistiyhdistys.fi

Turun Valkonauha ry

Turku
Kaikkien raittien tulo (erityisen
haavoittuvassa asemassa oleville,
jolla ei ole turvapaikkaa tai
oleksikelpuutta) palveluohjelma ja
neuvonta, Kohtaamisohjelma,
Elämäntietämyksiä
www.kaikkiennalmentalo.fi

Valo- Valmennusyhdistys

Turku, Raisio
Työpajatoiminta: mm. peili-, media- ja
yhteistyö, Nuortetöitä: nuorille
kokeneempilaisista tukea, Nuori-Valmennus:
Valmennusohjelma tukea 16-20-vuotiaille
nuorille, joiden työttömyys, psyykkinen tai
sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt.
Valvoimahaarukka: heikossa työllistyksen
aamassa oleville mahdollisuus suorittaa
ammattillisen tukinon osia Valo-
valmennusohjelmalla työllistyä
www.valo-valmennus.fi

Varsinais- Suomen Lastenliitto ry

Turku, Raisio
Kerhot, leirit, tapahtumat
www.lastenliitto.fi/varsinais-suomi

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Turku, Raisio, Lieto, Kaarina
Koulutukset, neuvonta ja infoillat
vanhemmille (Esim. Vanhempien
eron ABC),
Raisiossa vertaiskoti
yhden vanhemman
pikkulapsiperheille
www.yvpl.fi

4 H

Turku, Paimio, Sauvo, Lieto, Maasu,
Ruusko, Myllymäki, Nousiainen,
Naantali
Nuorten työelämävalmiuksien
parantaminen, yritysvalmennus, nuorten
4h-yritykset, Kerho- ja leiritöitä,
kunnat, tapahtumat, Turussa ja Liedossa
lastenhoitoa sekä kotiväittoa,
pöytäpuheita, viikkipöytäpuheita ja
lempi-iltoja, jota myös Naantalissa
www.4h.fi

MYÖS NÄMÄ JÄRJESTÖT TARJOAVAT APUA JA TUKEA ALUEELLA:

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry
asiansuojelujärjestöjen yhteistyö ja
palveluohjelma
Kunta-järjestöyhteistyön edistäminen
Valvutus- ja kehittämisohjelma
Leiritöitä: Keskusteluohjelma ja vertaisryhmät
muutoksen tuloa sekä ammatillisten koulutusten
Perheine, joka vie järjestöjen palvelut eri
alueille
www.vslj.fi

Lounais-Suomen SYLI ry

Vertaiskoti- ja tukitoiminta
Tuetut lounas- ja aamiaiset
kylpyhuoneet
Toiminnalliset ryhmät,
Keskusteluohjelma ja koulutukset
Edunvalvonta
www.syli.fi

Suomen Karva- Kaverit ry

Karva-kaverit käyvät vapaaehtoisuutena
lehdittämässä lapsia ja nuoria
lastenkodeissa, päiväkodeissa, kouluissa ja
erilaisissa tapahtumissa
Karva-kaverit ovat koiria, kissoja, kaneja,
poneja, aasi ja jopa poro, josta voi pyytää
vierailumaan leikkisessa.
Kehittää myös eläinvalvontaa
vapaaehtoisuutena
www.suomenkarvakaverit.fi

Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry

Perhe- ja perheterapiakoulutukset
Valvutusohjelma
Aiemmatapahtumat
Palveluohjelma- ja leiritöitä
perheterapiapalveluita
www.vpky.fi

Ammatillisten perhekohtien liitto

Lounais-Suomen lastenperheiden
alueen ammatillisten perhekohtien
yhteistyöohjelma
www.apkl.fi

Länsi-Suomen Etävanhemmat ry

Neuvonta ja informaatio etävanhemmuuteen;
(esim. lapsen huolto, elämäntilanne,
tapahtumat.) Tapahtumat, reitit
Neuvontapuhelin joka päivä 9-21
www.lansi-suomenetavanhemmat.fi

Säätiö Majakan Valo

Perhehoitoon palvelut: perheiden rekrytointi,
valmennus ja tarvittavat tukitoimet
Tuki- ja tukipalvelut
Kriisiperhehoito
Perhe perheessä-ohjelma
www.majakavallo.org

Varsinais-Suomen Sijoituslasten Vanhemmat ry

Väkitys- ja koulutusohjelma
Vertaiskoti
Neuvonta ja sijoituslasten oikeuksien
ajantasa
www.perhehoito.fi/varsinais-suomen_sijoituslasten_vanhemmat_ri
www.vsvr.fi

Auta Lasta ry

Vertaiskoti- ja tukitoiminta
Järjestö- ja tukitoiminta
nuoret aikuiset toimivat nuorten tukena
Itämeren alueen elämäntilanteesta, yksilö- ja
ryhmätöitä
www.autalasta.fi
www.veturointi.fi

Raide ry

Etävanhempien tukitoiminta: Koulutusohjelma
Vanhemmille suunnattu tuki ja neuvonta
Toiminta nuorten tapahtumissa mm.
messut ja leirit
Matalan kynnyksen tuki- ja
neuvontapalvelut nuorille (Tukiraide)
Leiri-toiminta yksilö- ja ryhmätöitä
www.raide.info

Turun Seudun Yksinhuoltajat ry

Vertaiskoti: yhden vanhemman perheiden
oikeudet, lasten vertaisryhmät, aikuisten
eräryhmät
Leirit, retket ja tapahtumat Etävanhempien,
neuvonta
www.turunseudunyksinhuoltajat.com

Yhteiset Lapsemme ry

Adoptiovalmennus ja -tukitoiminta
Vertaiskoti adoptiopereheille
Koulutus ja seminaaritöitä
Monikulttuuriset perhehoito- ja
maahanmuuttajalasten sijaishuolto
Ole rohkea ja reilu -työpajat
www.yhteisetlapsemme.fi

Lounais-Suomen Martat ry

Edistää kotien ja perheiden
hyvinvointia
koulutus- ja tukitoiminta (nydä
ajalla) ja
www.martat.fi

Romano Missio ry

Romaniin ottaa ajassa
lastensuojelujärjestö
Tiedonanto, ohjaus ja neuvonta
Voi auttaa vieraanmaisten kanssa
asioissa
www.romanomissio.fi

Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset - FinFami ry

Omaishuolto
Tukitoiminta
Avoin toiminta, yleisöluentoja
seminaarit
Kunnat ja virastotoiminta
Vertaiskoti
Molli - nuorten aikuisten toiminta
Lapsen puhe- ja koulutusohjelma ja vertais-
toiminta perheille, joihin vanhemmilla
mielenterveysongelmia
www.finfami.fi

Aidit irti synnytysmasennuksesta - ÄIMÄ ry

Vertaiskoti- ja chat
Turussa vertaiskoti- ja chat
Tukitoiminta- ja tukitoiminta
Tukitoiminta- ja tukitoiminta
Uudenkaupungissa, Lietossa ja Pihlajaniemessä
Perhehoito
www.aima.fi

VAKKA-SUOMI

Seudulla lastensuojelutyötä tekevät järjestöt

Alueella toimintaa järjestävät järjestöt:

Laitilan Nuorisoverstas ry

Laitila, Uusikaupunki, Kustavi,
Taivassalo
Kuntouttava työtoiminta
Etsivä nuorisotyö
Sosiaalinen kuntoutus
Opintojen edistämistä tukeva
toiminta
www.lailanet.fi/nuorisoverstas

Vesaisten Varsinais-Suomen piiri ry

Laitila, Uusikaupunki
Leiri- ja kerhotoiminta
Harrastus- ja kulttuuritoiminta
Koko perheen tapahtumat
www.vesaiset.fi/fi

MLL Varsinais- Suomen piiri ry

Kustavi, Laitila, Uusikaupunki, Vehmaa,
Pyhäranta, Taivassalo
Ammatilliset perhepalvelut: kotipalvelu,
perhetyö, lasten kotihoito, valvotut tapaamiset,
ammatillinen tukihenkilötoiminta
Avoimet kohtaamispaikat
Vapaaehtoinen
tukihenkilötoiminta: (kaveritoiminta,
perhekummi, ystäväksi maahanmuuttajajäidille)
Nuorisotoiminta:
tukioppilastoiminta, ennaltaehkäisevä päihdetyö
Ryhmä- ja vertaisryhmätoiminta (tanssitan
vauvaa-ryhmät, isä- lapsi-toiminta)
Kerhotoiminta, Kylämuumi- ja -
vaaritoiminta, retkiä, leirejä
www.varsinaissuomenpiiri.mll.fi

Perhekuntoutuskeskus Lauste

Uusikaupunki
Kiireellisten sijoitusten vastaanotto 7-17v
Sijaishuolto
Psykiatrisen osaamisen sijoituspaikat
Avopalvelut: perhearvioinnit, pari- ja
perheterapia, yksilöterapia, vanhemman
ohjaus, perhekuntoutus, tukihenkilötoiminta,
neuropsykiatrisen-valmennus, jälkihuolto
Koulupalvelut
Perhehoitopalvelut
www.lauste.fi

Sateenkaari Koto ry

Uusikaupunki
Päiväkoti ja perhetyö
Lapsiperheiden kotipalvelut:
perheterapia, siivousapu,
lastenhoito, vanhemmuuden
tuki
www.sateenkaarikoto.fi

Yhden vanhemman perheiden liitto ry

Laitila, Uusikaupunki
Yhden vanhemman perheiden olkkari
Teemallit ja toimintaa
Eroinfopuhelin, neuvonta
Koulutukset ja infoillat vanhemmille
(Esim. Vanhempien eron ABC)
www.yvpl.fi/laitilan-yhden-vanhemman-perheiden-olkkari

4H-yhdistykset

Laitila-Pyhäranta, Uusikaupunki-
Kalanti
Kerho- ja leirit toiminta
Kurssit, kilpailut ja tapahtumat
Yrittäjyyskasvatus sekä nuorten
työllistämistoiminta
www.laitila-pyharanta.4h.fi/
www.ukikalanti.4h.fi/

MYÖS NÄMÄ JÄRJESTÖT TARJOAVAT APUA JA TUKEA ALUEELLA:

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry

Lastensuojelujärjestöjen yhteistyö ja
palveluohjaus
Kunta-järjestöyhteistyön edistäminen
Vaikuttamis- ja kehittämistyö
Linkki-toiminta: Keskusteluapu ja
vertaisryhmät murrosiän tueksi sekä
ammattilaisten koulutusta
Perhelinja, joka vie järjestöjen palvelut
eri alueille
www.vslj.fi

Lounais-Suomen SYLI ry

Vertaistukiryhmätoiminta
Tuetut lounaat ja avoimet
kahvihetket
Toiminnalliset ryhmät
Keskusteluiljat ja koulutukset
Edunvalvonta
www.syliin.fi

Suomen Karva-Kaverit ry

Karva-kaverit käyvät vapaaehtoistoina
ilahduttamassa lapsia ja nuoria
lastenkodeissa, päiväkodeissa, kouluissa ja
erilaisissa tapahtumissa
Karva-Kaverit ovat koiria, kissoja, kaneja,
poneja, aasi ja jopa poro, joita voi pyytää
vieraillemaan laitoksessa.
Kehittää myös eläinavusteista
vapaaehtoistointaa
www.suomenkarvakaverit.fi

Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry

Perhe- ja pariterapiakoulutukset
Vaikuttamistyö
Jäsen tapahtumat
Palveluntuottajarekisteri työhönohjaus- ja
pariterapiapalveluista
www.vspjy.fi

Ammatillisten perhekotien liitto

Lounais-Suomen laatupiiri toimii
alueen ammatillisten perhekotien
yhteistyöelimenä
www.apkl.fi

Länsi-Suomen Etävanhemmat ry

Neuvonta ja informaatio
etävanhemmuuteen; (esim. lapsen
huolto, elatusmaksut, tapaamiset.)
Tapahtumat, retket
Neuvontapuhelin joka päivä 9-21
www.lansi-suomenetavanhemmat.fi

Säätiö Majakan Valo

Perhehoito palvelut: perheiden
rekrytointi, valmennus ja tarvittavat
tukitoimet
Tukiperhe- ja tukihenkilöpalvelut
Kriisiperhehoito
Perhe perheessä -sijoitus
www.majakanvalo.org

Varsinais-Suomen Sijoituslasten Vanhemmat ry

Virkestys- ja koulutustoiminta
Vertaistuki
Neuvonta ja sijoituslasten oikeuksien
ajaminen
www.perhehoitoliitto.fi/perhehoitoliitto_ry/jasenyhdistykset/varsinais-suomen_sijoituslasten_vanhemmat_sil_ava_ry

Auta Lasta ry

Veturointi-hanke: lastensuojelun sijais- ja
jälkihuollon asiakkaina aiemmin olleet nuoret
aikuiset toimivat nuorten tukena itsenäistymisen
elämänyvaiheessa, yksilö- ja ryhmätoiminta
www.autalasta.fi
www.autalasta.fi/veturointi

Raide ry

Ehkäisevä päihdetyö: Kouluvierailut
Vanhemmille suunnattu tuki ja neuvonta
Toiminta nuorten tapahtumissa mm. messut ja
festarit
Matalan kynnyksen tuki- ja neuvontapalvelut
nuorille (Tukiraidet)
Leiri-toiminta yläkouluikäisille
www.raide.info

Turun Seudun Yksinhuoltajat ry

Vertaistuki: yhden vanhemman
perheiden olkkarit, lasten vertaisryhmät,
aikuisten eroryhmät
Leirit, retket ja tapahtumat
Eroinfopuhelin, neuvonta
www.turunseudunyksinhuoltajat.com

Yhteiset Lapsemme ry

Adoptiovalmennus ja -kuraattoritoiminta
Vertaistointia adoptioperheille
Koulutus ja seminaaritoiminta
Monikulttuuriset perhetukipalvelut
Maahanmuuttajalasten sijaishuolto
Ole rohkea ja reilu -työpajat
www.yhteisetlapsemme.fi

Lounais-Suomen Martat ry

Edistää kotien ja perheiden
hyvinvointia kotitalousneuvonnalla
(myös arjenhallinta)
www.martat.fi

Romano Missio ry

Romanien etua ajava
lastensuojelujärjestö
Tiedonanto, ohjaus ja neuvonta
Voi auttaa viranomaisten kanssa
asioinnissa
www.romanomissio.fi

Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset - FinFami ry

Omaisneuvonta
Tukihenkilötoiminta
Avoin toiminta, yleisöluennot ja teemallit
Kurssit ja virkistystoiminta
Vertaistuki
Moipi! - nuorten aikuisten toiminta
Lapset puheeksi-keskustelut ja verti-toiminta
perheille, joissa vanhemmalla
mielenterveysongelmia
www.finfami.fi

Aidit irti synnytysmasennuksesta Äimä ry

Vertaistukipuhelin ja chat
Turussa vertaistukiryhmä
Tukiäitiä mahdollista tavata Turussa, Mynämäellä,
Uudessaakaupungissa, Laitilassa ja Pyhärannassa
Perheleirit
www.aima.fi

Webropol-kysely kuntiin

Järjestötoiminta Varsinais-Suomen kunnissa

1. Toimivatko nämä järjestöt kunnassasi? *

- Mannerheimin Lastensuojeluliitto
- Pelastakaa Lapset ry
- Nuorten Ystävät
- Suomen Punainen Risti
- Lounais-Suomen Martat ry
- Joku muu, mikä?

2. Ostaako kuntasi lastensuojelupalveluita joltakin järjestöltä? *

- Ei
- Kyllä, mitä palveluita ja miltä järjestöltä?

3. Onko kysyttävää opinnäytetyöhömmme liittyen? *

4. Yhteystiedot *

Etunimi

Sukunimi

Toimenkuva

Paikkakunta

Webropol-kysely järjestöihin

Järjestökartoitus

1. Tekeekö järjestönne lastensuojelutyötä? *

- Ei
- Kyllä, ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä.
- Kyllä, lastensuojelun avohuollon palveluita.
- Kyllä, lastensuojelun sijaishuollon palveluita.
- Kyllä, lastensuojelun jälkihoidon palveluita.

2. Määritteleekö järjestönne itsensä lastensuojelujärjestöksi? Perustele. *

3. Toimiiiko järjestönne Varsinais-Suomen alueella? Jos toimii, mitä toimintaa on, ja missä kunnissa? *

4. Ostaako joku Varsinais-Suomen kunta järjestöltänne palveluita? Jos, niin mikä kunta, ja mitä palveluita? *

5. Haluaako järjestönne tulla näkyviin maakunnan lastensuojelujärjestöjen kartoituksessa? *

- Kyllä
- Ei

6. Millaisessa muodossa lopputuotoksen tulisi mielestänne olla? *

- Paperisessa, fyysisessä muodossa
- Sähköisessä muodossa
- Molemmat

7. Tulisiko lopputuotoksen olla eritelty kunnittain, vai yhtenäisenä kaaviona? *

8. Haluaako järjestönne lopputuotoksen käyttöönsä? *

- Kyllä
- Ei

9. Yhteystiedot *

Etunimi

Sukunimi

Sähköposti

Yhdistys

Toimenkuva